

PRILOGA 1C

NASLOVNA STRAN NAČRTA

PODATKI O GRADNJI

INVESTITOR	Mestna občina Maribor Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor
naziv gradnje	ENERGETSKA SANACIJA VRTEC BORISA PEČETA ENOTA KOŠAKI
kratak opis gradnje	ENERGETSKA SANACIJA VRTEC BORISA PEČETA ENOTA KOŠAKI
VRSTE GRADNJE	☐ NOVOGRADNJA - NOVOZGRAJEN OBJEKT
<i>označiti vse ustrezne vrste gradnje</i>	☒ INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE
	☐ REKONSTRUKCIJA
	☐ SPREMEMBA NAMEMBNOСТИ
	☐ ODSTRANITEV CELOTNEGA OBJEKTA
	☐ LEGALIZACIJA
	☐ MANJŠA REKONSTRUKCIJA

PODATKI O PROJEKTNI DOKUMENTACIJI

vrsta dokumentacije	PZI
številka projekta	255/2026

PODATKI O NAČRTU

strokovno področje načrta	VPD
naziv načrta	VARNOSTNI NAČRT
številka načrta	34/2026
datum izdelave	20.07.2026
datum spremembe	

PODATKI O PROJEKTANTU NAČRTA

projektant načrta (naziv družbe)	EDIBO d.o.o.
naslov	Pesnica pri Mariboru 6a, 2211 Pesnica pri Mariboru
odgovorna oseba projektanta načrta	Boštjan Harl

podpis odgovorne osebe
projektanta načrta

 EDIBO d.o.o.
Pesnica 60 a
2211 Pesnica pri Mariboru

PODATKI O IZDELOVALCU NAČRTA

ime in priimek pooblaščenega arhitekta, pooblaščenega inženirja	Dejan Paj
identifikacijska številka	60401-94/2023

podpis pooblaščenega arhitekta, pooblaščenega inženirja

 EDIBO d.o.o.
Pesnica 60 a
2211 Pesnica pri Mariboru

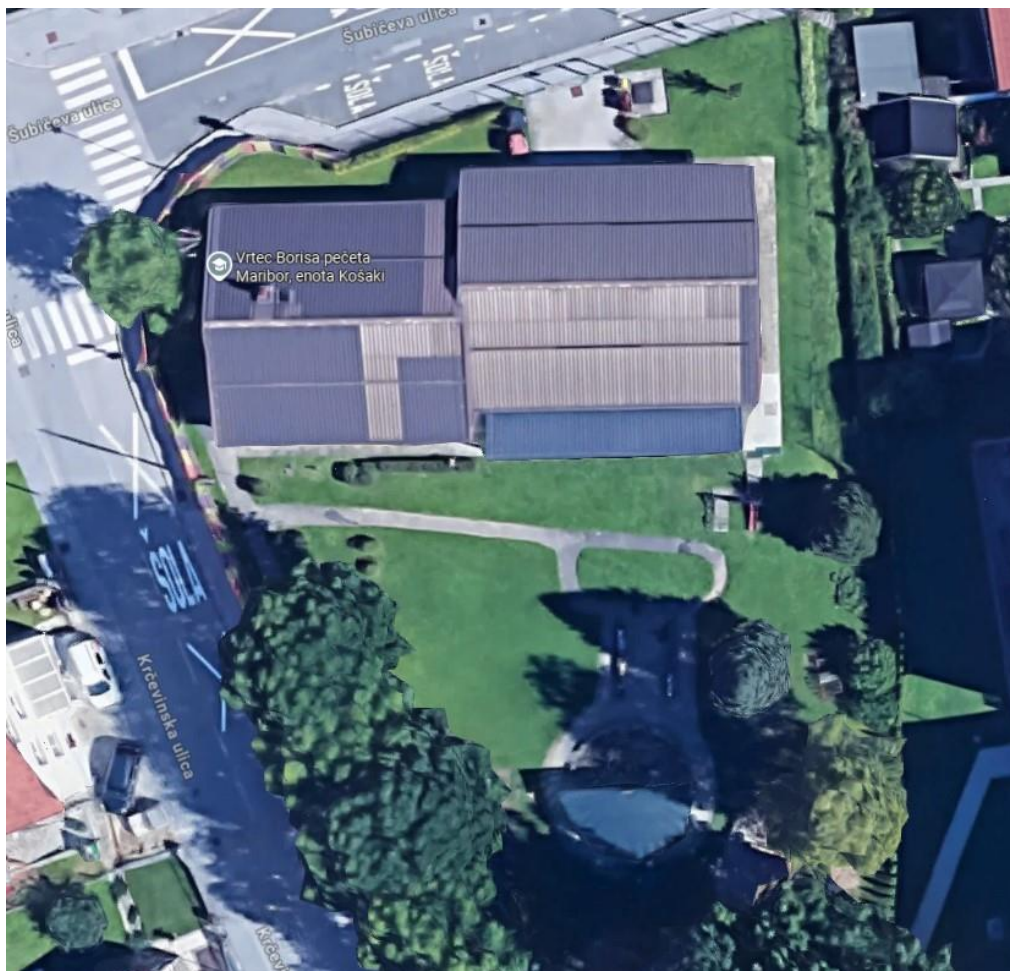
KAZALO

1.	OPIS IN NAČRT UREDITVE GRADBIŠČA	3
1.1	Podatki (podzemni in nadzemni kataster, situacije, načrti) o obstoječih instalacijah in napravah ter o drugih vplivih okolice na varnost delavcev, s poudarkom na preverjanju okoliščin, ki bi lahko na mestu gradbišča zaradi pretekle rabe terena ali objekta nakazovale prisotnost nevarnih snovi ali predmetov ter potrebnih ukrepov za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter potrebnih ukrepov v zvezi z zagotovitvijo varnosti in zdravja delavcev	5
1.2	Ureditev zavarovanja gradbišča proti okolici	8
1.3	Ureditev in vzdrževanje pisarn, garderob, sanitarnih vozlov in nastanitvenih objektov na gradbišču ...	10
1.4	reditev prometnih komunikacij, zasilnih poti in izhodov	11
1.5	Določitev kraja, prostora in načina razmestitve in shranjevanja gradbenega materiala	12
1.6	Ureditev prostorov za hrambo nevarnega materiala.....	16
1.7	Način prevažanja, nakladanja in razkladanja gradbenega materiala in težkih predmetov.....	18
1.8	Način označitve oziroma zavarovanja nevarnih mest in ogroženih področij na gradbišču (nevarne cone) 22	
1.9	Način dela v neposredni bližini ali na krajih, kjer nastajajo zdravju škodljivi plini, prah in hlapi ali kjer lahko nastane požar ali eksplozija.....	27
1.10	Ureditev električnih napeljav za pogon naprav in strojev ter razsvetljavo na gradbišču	30
1.11	Določitev mest za postavitev gradbenih strojev in naprav ter zavarovanja, glede na lokacijo gradbišča 35	
1.12	Določitev vrst in načina izvedbe gradbenih odrov	37
1.13	Ukrepi varstva pred požarom ter opremo, naprave in sredstva za varstvo pred požarom na gradbišču 39	
1.14	Organiziranje prve pomoči na gradbišču	42
1.15	Organiziranje prehrane in prevoza na gradbišče.....	46
2.	KRATEK OPIS IZBRANIH / UPORABLJENIH TEHNOLOGIJ GRADNJE	47
3.	SEZNAM NEVARNIH SNOVI	50
4.	NAVEDBE POSEBNO NEVARNIH DEL.....	52
5.	DOLOČITEV DELOVNIH MEST, NA KATERIH JE VEČJA NEVARNOST ZA ŽIVLJEJE IN ZDRAVJE DELAVCEV, TER VRSTE IN KOLIČINE POTREBNE OSEBNE VAROVALNE OPREME; DOLOČITEV PROSTOROV ALI DELOVIŠČ, KJER VELJAJO OLAJŠAVE V ZVEZI S SPLOŠNO ZAHTEVO NOŠENJA ČELADE	54
6.	SMERNICE ZA USKLAJEVANJE INTERAKCIJE Z INDUSTRIJSKIMI AKTIVNOSTMI V NEPOSREDNI BLIŽINI GRADBIŠČA, TUDI Z ZAČASNO PREKINITVIJO KOMUNALNIH VODOV, ČE JE TO POTREBNO.....	57
7.	TERMINSKI PLAN- NAČRTOVANO ZAPOREDJE, ISTOČASNOST, ROKI ZA IZVEDBO DEL.....	58
8.	SKUPNI UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU	58
9.	OBEZNOSTI VODIJ POSAMEZNIH DEL O MEDSEBOJNEM OBVEŠČANJU O POTEKU FAZ DELA 61	
10.	GRADBIŠČNI RED (IZVLEČEK UKREPOV IN PRAVIL ZA ZAGOTOVITEV VARNOSTI NA GRADBIŠČU)	63
11.	POPIS DEL Z OCENO STROŠKOV UREDITVE GRADBIŠČA IN IZVAJANJA SKUPNIH UKREPOV ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA NA GRADBIŠČU	70
12.	UPORABLJENI PREDPISI	71
13.	SPORAZUM O MEDSEBOJNEM VAROVANJU	73

1. OPIS IN NAČRT UREDITVE GRADBIŠČA

(opis je povzet iz projektne dokumentacije: ARHITEZA d.o.o., ŠT. PROJEKTA: 255/2026)

Investitor namerava v sklopu obstoječega vrtca Borisa Pečeta, enota Košaki, izvesti energetska sanacijo fasadnega ovoja stavbe.

Vir: Google zemljevid

Vir: Google zemljevid

Vir: Google zemljevid

Vrtec Borisa Pečeta Maribor, enota Košaki, se nahaja na lokaciji Krčevinska ulica 10, Maribor, parcelna številka 402/42, katastrska občina 638 Krčevina. Zgradba je umeščena med Krčevinsko in Šubičevo ulico. Objekt je bil zgrajen leta 1979. V njem delujejo 4 oddelki, vrtec pa obiskuje 69 otrok, starih od 1 do 6 let.

Posebne zahteve energetske prenove:

- Prilagoditve oz. preureditve obstoječega odvajanja meteornih vod vključno z prilagoditvijo jaška.
- Obnova kleparskih izdelkov po potrebi
- Obnova strelovodne instalacije na fasadi
- Menjava okenskih polic
- Prestavitev kablov solarne elektrarne in pripadajočih razvodov ter ostale inštalacije.
- Zagotovitev vseh zahtev požarne varnosti fasade (negorljiva izolacija A1/A2, preprečevanje vertikalnega širjenja požara, požarni pasovi pod in nad okni ter certificirani sistemi skladni s požarnimi standardi).
- Ureditev pohodnih betonskih plošč ob objektu po izvedbi fasadne obloge.

1.1 Podatki (podzemni in nadzemni kataster, situacije, načrti) o obstoječih instalacijah in napravah ter o drugih vplivih okolice na varnost delavcev, s poudarkom na preverjanju okoliščin, ki bi lahko na mestu gradbišča zaradi pretekle rabe terena ali objekta nakazovale prisotnost nevarnih snovi ali predmetov ter potrebnih ukrepov za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter potrebnih ukrepov v zvezi z zagotovitvijo varnosti in zdravja delavcev

Pred izvedbo del vodstvo gradbišča prevzame podatke o obstoječih komunalnih vodih in napravah od naročnika oz. naroči nadzor obstoječih komunalnih naprav in vodov pristojnim komunalnim organizacijam.

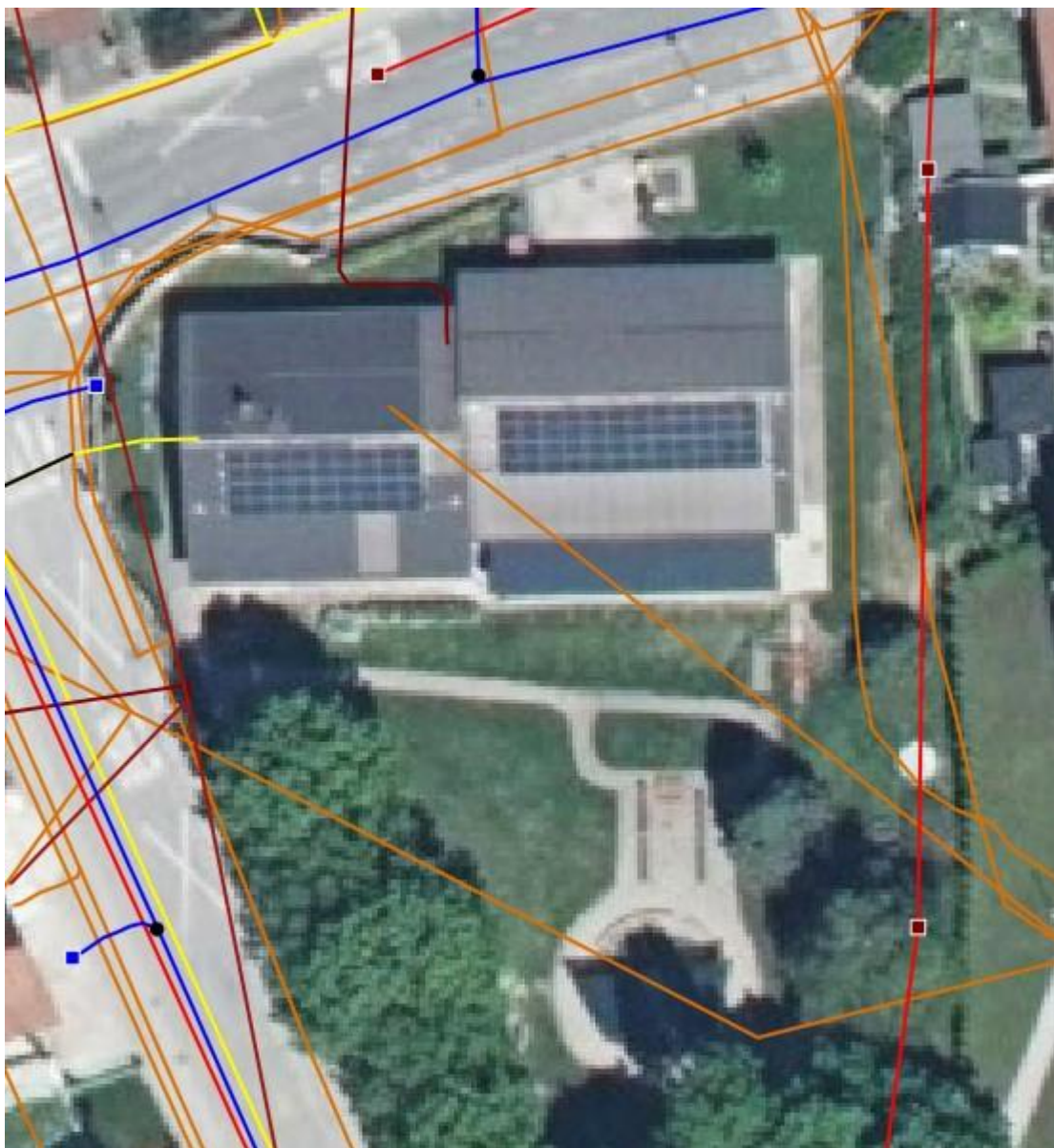
Dela lahko opravljajo samo za takšna dela usposobljeni in pooblašeni delavci s strani upravljalca komunalnih vodov.

Na objektu se nahajajo interni komunalni vodi. Ob soočenju z neznanimi vodi je potrebno kontaktirati odgovorno osebo določeno s strani naročnika in definirati konkretni vod.

Kakršnokoli odklapanje, prekinjanje alikak drug poseg na obstoječih vodih ni dovoljen brez odobritve odgovorne osebe določene s strani naročnika.

Glede na spletni GIS portal se v območju del nahajajo komunalni vodi.

- Plinska napeljava
- Strelovod

Vir: spletni GIS portal

Legenda:

- Vodooskrbna cev
- Drugi objekti
- Kanalizacijski vod
 - Mešani vod
 - Fekalni vod
 - Meteorni vod
 - Drugi vod
 - Nedoločeno
- Telekomunikacijski vod
- Drugi objekti
- Kabelska kanalizacija
- Prostožračni daljnovod
- Polizolirani daljnovod
- Kabelski daljnovod
- Kablovod
- Signalni ali krmilni vod
- Katodna zaščita
- Drugi objekti
- Omrežje javne razsvetljave
- Kongregacija
- Drugi objekti
- Plinovod
- Toplovod
- Vročevod
- Parovod
- Kineta
- Drugi objekti
- Drugi objekti

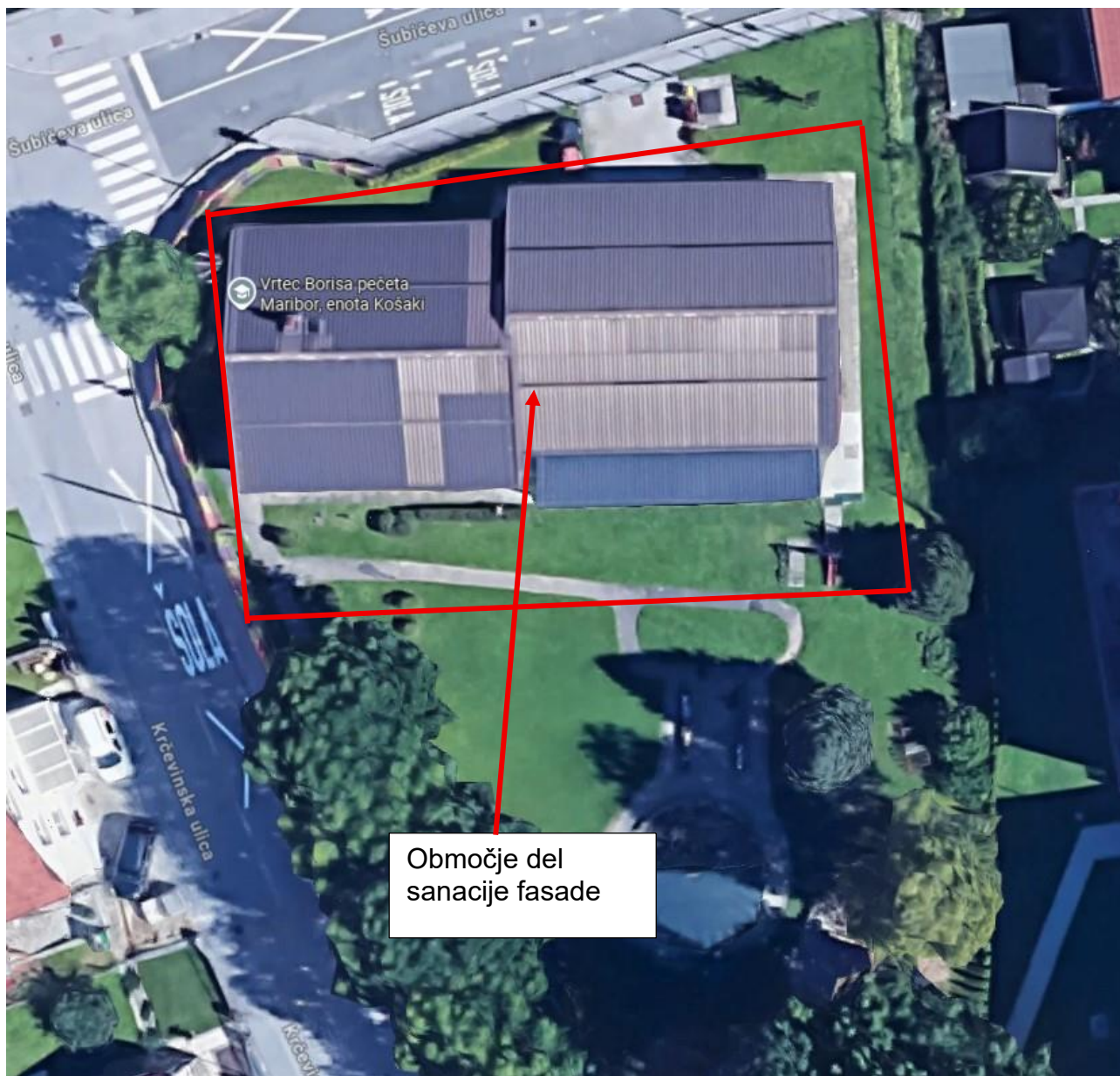
Vir: spletni GIS portal

Vir: Google zemljevid

1.2 Ureditev zavarovanja gradbišča proti okolici

Gradbišče bo dostopno iz lokalne ceste.

Gradbišče bo ograjeno z obstoječo ograjo vrtca.

Vsa vrata morajo biti ves čas zaprta in se morajo dati zakleniti in se zaklenejo vsakodnevno po zapustitvi gradbišča.

Za redno zapiranje vrat ter zaklepanje vseh vrat po zapustitvi gradbišča vseh zaposlenih, je odgovoren vodja gradbišča oziroma njegov namestnik.

Zraven glavnih vhodnih vrat se namesti napisna tabla z vsemi podatki, ki so predpisani po PRAVILNIK-u o gradbiščih. (Uradni list RS, št. 55/2008 z dne 04.06.2008 – 3. člen)

(oblika in vsebina gradbiščne table)

- (1) Gradbiščna tabla mora biti izdelana iz obstojnega materiala in barv in tako, da so podatki na njej čitljivi.
- (2) Na gradbiščni tabli morajo biti po vrsti napisani naslednji podatki:
1. podatki o vrsti objekta glede na namen in o vrsti gradnje, kot je navedeno v gradbenem dovoljenju,
 2. številka gradbenega dovoljenja ter datum izdaje gradbenega dovoljenja in naziv organa, ki ga je izdal,
 3. podatki o investitorju,
 4. podatki o projektantih in podatek o odgovornem projektantu oziroma če je odgovornih projektantov več, podatek o odgovornem vodji projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja ter projekta za izvedbo,
 5. podatki o izvajalcih in podatek o odgovornem vodji del oziroma če je odgovornih vodij del več, podatek o odgovornem vodji gradbišča in
 6. podatki o nadzorniku in podatki o odgovornem nadzorniku.
- (3) Pri gradnji zahtevnega objekta morajo biti na gradbiščni tabli za podatki iz prejšnjega odstavka tudi podatki o revidentu in podatki o odgovornem vodji revidiranja.
- (4) Podatki na tabli morajo biti zapisani v slovenskem jeziku, na območju, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost, pa tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku.

Pri glavnem vhodu morajo biti nameščene opozorilne table in sicer:

1.3 Ureditev in vzdrževanje pisarn, garderob, sanitarnih vozlov in nastanitvenih objektov na gradbišču

Pomožni prostori (kontejnerji) se namestijo v skladu z Načrtom organizacije ureditve gradbišča, ki ga skladno s 6. členom Pravilnika o gradbiščih (Uradni list RS, št. 55/08, 54/09 – popr. in 61/17 – GZ) izdelava izvajalec, ki ga za to izbere investitor.

Načrt organizacije in zavarovanja gradbišča mora predhodno pregledati in potrditi koordinator VZD v fazi izvedbe del. Le ta mora tudi zagotoviti uskladitev varnostnega načrta in dokumentacije s spremembami skladno z 8. členom Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 83/05 in 43/11 – ZVZD-1).

Na gradbišču ni predvidenih nastanitvenih objektov. Po potrebi se lahko organizirajo prenočišča v privatnih sobah v neposredni bližini gradbišča.

Garderobne prostori se lahko nahajajo na sedežu podjetja izvajalca, kamor se delavci vračajo po opravljenem dnevnem delu. Del garderobe je organiziran v kontejnerju za garderobo in jedilnico.

Delavci bodo prihajali na gradbišče z lastnimi vozili ali organizirano, zato ni nastanitvenih objektov na gradbišču. Na gradbišču ne bo urejena jedilnica.

Zagotovi se tekoča pitna voda in druge brezalkoholne pijače za zaposlene na gradbišču.

Sanitarije se po dogovoru lahko koristijo obstoječe sanitarije naročnika.

V kolikor do dogovora med naročnikom in izvajalcem ne pride je potrebno na gradbišče namestiti premično WC – kabino.

1.4 Ureditev prometnih komunikacij, zasilnih poti in izhodov

Gradbišče bo dostopno iz lokalne ceste.

Izvajalci bodo svoja vozila parkirali na označenem parkirišču za vrtec.

Drugih transportnih poti ni planirano izvajati. Dostava materiala se dostavlja na omenjeno parkirišče in se v območje gradbišče transportira ročno ali z dvigalnimi napravami.

Organizacije in zavarovanja gradbišča je razvidna iz 'Načrta organizacije ureditve gradbišča', ki ga skladno s 6. členom Pravilnika o gradbiščih (Uradni list RS, št. 55/08, 54/09 – popr. in 61/17 – GZ) izdela izvajalec, ki ga za to izbere investitor.

Načrt organizacije in zavarovanja gradbišča mora predhodno pregledati in potrditi koordinator VZD v fazi izvedbe del. Le ta mora tudi zagotoviti uskladitev varnostnega načrta in dokumentacije s spremembami skladno z 8. členom Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 83/05 in 43/11 – ZVZD-1).

Transport materiala na gradbišče oziroma z gradbišča se bo izvajal po obstoječih cestah v skladu z veljavno prometno signalizacijo.

Potrebno je zagotoviti varno vključevanje vozil v promet, kar po potrebi opravi za to določen delavec, ki prav tako daje ustrezne signale vozniku tovornega vozila pri vzratni vožnji na gradbišču.

Potrebno je urediti tudi poti za varno hojo pešcev na gradbišču med posameznimi objekti (objekti v gradnji, pomožnimi garderobno sanitarnimi in skladiščnimi objekti, deponijami,...). Te poti morajo biti izven transportnih poti, široke 1 meter ter primerno utrjene in seveda vedno proste. Prav tako pa mora biti površina tal na delovišču takšna, da delavcem omogoča prosto in varno gibanje pri opravljanju dela.

Za dostop na višje nivoje objekta je potrebno urediti stopnice ali rampe. Lestve se lahko uporabijo samo če znaša višinska razlika med nivoji manj kot 5 metrov in je dostop potreben samo za opravljanje kratkotrajnih del.

Transportne poti morajo biti vedno proste in urejene primerne za nemoten transport z predvidenimi stroji in kamioni.

Potrebno je urediti tudi poti za varno hojo pešcev na gradbišču med posameznimi objekti (vhod, pisarniški, garderobni in sanitarni kontejner, objekt v gradnji, skladiščne barake, tesarska lopa, deponije,...). Te poti morajo biti izven transportnih poti, široke 1 meter ter primerno utrjene in seveda vedno proste.

Prav tako pa mora biti površina tal na delovišču takšna, da delavcem omogoča prosto in varno gibanje pri opravljanju dela.

Pri vhodih v objekt je potrebno skupaj z odrom urediti tudi pokrite prehode, za dostop v zgornjo etažo pa stopnice.

Zasilni izhodi iz objekta so obstoječe evakuacijske poti.

1.5 Določitev kraja, prostora in načina razmestitve in shranjevanja gradbenega materiala

Gradbeni material:

Gradbeni material se bo deponiral v ograjenem prostoru gradbišča v skladu z lokacijo določeno v načrtu ureditve gradbišča. Deponija se lahko spreminja v odvisnosti od faze izgradnje. Vsaka sprememba deponije mora biti usklajena s koordinatorjem za varstvo in zdravje pri delu v fazi izvajanja projekta.

Uredimo jih tako, da so ustrezno utrjene, čim bližje mestu vgradnje materiala in ustrezno dostopne s transportnimi sredstvi.

Na gradbišču se prav tako v skladu z načrtom ureditve gradbišča postavijo pomožni objekti za skladiščenje gradbenega materiala, orodij in opreme (tipski kontejnerji oziroma montažne kovinske barake) za glavnega izvajalca in vse podizvajalce.

Za materiale in opremo, ki se lahko skladišči na prostem pa se pripravijo in uredijo glede na vrsto in obseg skladiščenega materiala, ustrezne deponije.

Posamezne vrste materialov morajo biti na deponijah ločeno skladiščene, tako, da ni možnosti porušitve in da je v vsakem trenutku možen odvzem materiala iz deponije, brez odvečnega prelaganja materiala. Transportne poti in prehodi morajo ostati ves čas prosti. Najvišja višina ročno zloženih skladovnic je 2 m z izjemo zlaganja lažjih kosov materiala. Glede na posamezne faze gradnje se lahko kot skladiščni prostori oziroma kot deponija uporabijo tudi prostori že zgrajenega dela objekta.

Dostavo vseh gradbenih materialov je potrebno, zaradi pomanjkanja prostora za skladiščenje in nepotrebnega dvojnega prekladanja, prilagoditi terminskemu planu gradnje, oziroma sproti dovažati na gradbišče za po možnosti takojšnjo vgradnjo.

Potrebno je zagotoviti vse varnostne ukrepe in organizacijo del, da se prepreči onesnaženje okolja in voda, ki bi lahko nastopilo zaradi transporta, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in drugih nevarnih snovi ter v primeru nezgod zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev. Vsa začasna skladišča in pretakališča goriv, olj, maziv ter drugih nevarnih snovi morajo biti zaščitena pred možnostjo izliva v tla in v vodotoke.

Gradbeni odpadki

Deponija gradbenih odpadkov se uredi tako, da se ločeno hranijo odpadki po vrsti odpadka še posebej pa nevarni gradbeni odpadki. Ravnanje z odpadki mora biti urejeno v skladu z Uredbo o odpadkih.

Za odpadke je potrebno zagotoviti, da se odpadke odmetava v zato pripravljene »kesone«. Odpadke ni dovoljeno odmetavati na tla ali v vodo!

Investitor poveri oddajo gradbenih odpadkov izvajalcu del na gradbišču in ga za to posebej pooblasti, kar velja tudi za vodenje predpisanih evidenc oddaje in zagotovitev izdelave strokovne ocene odpadkov.

Odpadke je potrebo oddati pooblaščenemu zbiralcu, predelovalcu ali oddati pooblaščenemu odstranjevalcu s katerim se sklene pogodba o odvozu tovrstnega odpadka pred začetkom gradnje. Pooblaščeno podjetje mora pred podpisom pogodbe posredovati potrdilo o vpisu v seznam pooblaščenih podjetji.

Za odvoz materiala je treba voditi evidenco odpeljanega materiala po posameznih vrstah. Odgovorna oseba za vodenje evidenc s strani pooblaščenega izvajalca del na gradbišču je odgovorni vodja del gradbišča. Pošiljko odpadkov, ki je prevzame pooblaščeno podjetje mora spremljati evidenčni list o ravnanju z odpadki-evidenčni list (obrazec 8.180 DZS). Evidenčni list se priloži v dveh izvodih. En izvod zadrži prevzemnik odpadkov, drugega pa potrjenega prevzemnik vrne povzročitelju odpadkov. Odgovorna oseba vodi evidenco o količini oddanega odpadka zbiralcu, odstranjevalcu ali predelovalcu ter izdela letno poročilo o tem. Evidenco je potrebno hraniti pet let. Evidenčni list bo samo v elektronski obliki.

Predelava gradbenih odpadkov na kraju nastanka ni predvidena.

Odvoz gradbenih odpadkov in ruševin je potrebno izvajati v skladu z UREDBO O RAVNANJU Z ODPADKI, KI NASTANEJO PRI GRADBENIH DELIH (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2).

Dovoz materiala na gradbišče in lokacija odlaganja materiala se izvede samo po predhodnem naročilu odgovornega vodja gradbišča.

POSTOPEK ODDAJE ODPADKA

Odpadke je potrebno oddati pooblaščenemu zbiralcu, predelovalcu ali oddati pooblaščenemu odstranjevalcu s katerim se sklene pogodba o odvozu tovrstnega odpadka pred začetkom gradnje. Pooblaščen podjetje mora pred podpisom pogodbe posredovati potrdilo o vpisu v seznam pooblaščenih podjetij.

Investitor poveri oddajo gradbenih odpadkov izvajalcu del na gradbišču in ga za to posebej pooblasti, kar velja tudi za vodenje predpisanih evidenc oddaje in zagotovitev izdelave strokovne ocene odpadkov.

ODGOVORNA OSEBA ZA EVIDENTIRANJE

Odgovorna oseba za vodenje evidenc s strani pooblaščenega izvajalca del na gradbišču je odgovorni vodja del gradbišča)

Pošiljko odpadkov, ki je prevzame pooblaščen podjetje mora spremljati evidenčni list o ravnanju z odpadki-evidenčni list (obrazec 8.180 DZS). Evidenčni list se priloži v dveh izvodih. En izvod zadrži prevzemnik odpadkov, drugega pa potrjenega prevzemnik vrne povzročitelju odpadkov.

Evidenčni list bo samo v elektronski obliki.

Odgovorna oseba vodi evidenco o količini oddanega odpadka zbiralcu, odstranjevalcu ali predelovalcu ter izdela letno poročilo o tem.

Evidenco je potrebno hraniti pet let.

Predviden oziroma možen način predelave oziroma odstranjevanja gradbenih odpadkov

Način predelave/odstranjevanja gradbenih odpadkov

Naziv odpadka	Klas.št. odpadka	Možnost predelave ali odstranjevanja
Pocinkana pločevina		
Mešanica betona, opeke, keramike in betona	1701 07	R5 pridobivanje anorganskih materialov razen kovin in njihovih sojin z recikliranjem odpadkov-drobljenje, sajenje
Les	170201	R 1 uporaba odpadkov kot gorivo ali za druge načine za proizvodnjo energije
Keramika in Strešna opeka	1701 03	R5 pridobivanje anorganskih materialov razen kovin in njihovih sojin z recikliranjem odpadkov-drobljenje, sajenje
Komunalni odpadek	20 03 03	D1 odlaganje v ali na zemljo-odlagališče za interne odpadke

Les se lahko uporabi za proizvodnjo energije le neonesnažen.

Recikliranje azbestnocementnih gradbenih odpadkov, v katerih so azbestnocementni gradbeni materiali je prepovedano.

Odpadki za odlaganje na deponijo internih odpadkov ne smejo vsebovati 10 % primesi, lesa, produktov, ki vsebujejo lesene delce oziroma sestavine kot so iveri, ostružki, skobljanci, obruski, lesena vlakna, lesena moka ali celuloza vlakna. Kot npr.: vezane plošče, trdno vezane vlaknene plošče, lahke vgradne plošče iz lesene volne, leseno volno, s cementom vezane iverne plošče, kamnite obloge, obloge za proti hrupno zaščito, mavčno-kartonskih plošč ali plošč iz gipsa, tapet, plute, lubja, slame, okenskih okvirjev iz PVC, plošč, folij ali trakov iz umetnih mas, talnih oblog, cevi, armatur ali strešnih žlebov, izolacij za žice in kable, utrjenih fugirnih mas ali izolacijskih plošč.

RAVNANJE Z ODPADKI MED GRADNJO:

Pri izvajanju gradbenih del, je potrebno nastale količine gradbenih odpadkov ločevati v največji možni meri že pri samem postopku nastajanja. Investitor mora skladno s 6. členom Uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2) zagotoviti, da izvajalci gradbenih del gradbene odpadke oddajo zbiralcu gradbenih odpadkov.

Iz dokazil o naročilu prevzema gradbenih odpadkov mora biti razvidna vrsta gradbenih odpadkov, predvidena količina nastajanja gradbenih odpadkov ter naslov gradbišča z navedbo pripadajočega gradbenega dovoljenja, na katerega se nanaša prevzem gradbenih odpadkov. Investitor mora za celotno gradbišče pooblastiti enega od izvajalcev del, ki bo v njegovem imenu oddajal gradbene odpadke zbiralcu gradbenih odpadkov in ob oddaji vsake pošiljke odpadkov izpolnil evidenčni list, določen s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

Po Uredbi o odlaganju odpadkov na odlagališčih odpadke, ki bodo nastajali med gradnjo označimo kot nenevarne oz. inertne.

1. Nenevarni odpadki so odpadki, ki niso nevarni odpadki.
2. Inertni odpadki so odpadki, ki se fizikalno, kemično ali biološko bistveno ne spreminjajo, ne razpadejo, ne zgorijo ali drugače kemijsko ali fizikalno ne reagirajo, niso biorazgradljivi in ne vplivajo škodljivo na druge snovi ob stiku z njimi na način, ki povečuje obremenitev okolja ali je zdravju škodljiv. Skupno izluževanje in vsebnost parametrov onesnaženosti v inertnih odpadkih ter ekotoksičnost izcedne vode kot nevarna lastnost H 14 iz predpisa o ravnanju z odpadki ne ogrožajo kakovosti površinskih ali podzemnih voda

Odpadke je na odlagališča potrebno odlagati skladno z Uredbo o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2)

Prepovedano je odlaganje gradbenih odpadkov na mesta, ki niso za to določena. Predvsem pa:

- na priobalna in vodna zemljišča
- na brežine
- v pretočne profile vodotokov
- na nestabilna mesta ali mesta kjer bi prišlo do plazitve

1.6 Ureditev prostorov za hrambo nevarnega materiala

Na gradbišču se bodo v fazi izvajanja del uporabljale naslednje nevarne snovi:

A. V fazi zaključnih del:

- razni premazi betonov,
- kisik,
- plin acetilen,
- barve in razredčila.

Na gradbišču skladiščenje nevarnih snovi ni predvideno. Nevarne snovi se bodo dovažale in odvažale dnevno glede na dnevne potrebe za izvajanje del.

Izvajalec gradbenih del mora med drugim zagotoviti, da so na območju gradbišča skladiščene najmanjše možne količine nevarnih snovi oz. kemikalij, ki se pri gradnji uporabljajo, čim krajši čas. Za skladiščenje nevarnih snovi oz. kemikalij naj se uporablja originalna embalaža, posode za skladiščenje pa morajo biti zaprte in ustrezno označene (oznaka nevarnosti).

Skladiščenje nevarnih snovi in kemikalij, ki se uporabljajo pri gradnji in ki so kot nevarne opredeljene skladno z določili Zakona o kemikalijah, mora ustrezati veljavnim normativom, da se preprečijo škodljivi vplivi na podtalnico in okolje. Vsako drugačno skladiščenje nevarnih snovi je prepovedano.

Za vse nevarne snovi mora izvajalec del imeti pri sebi varnostne liste.

NA DELOVNEM MESTU JE DOVOLJENO SKLADIŠČITI LE TOLIKO NEVARNIH SNOVI, KOLIKO JE NUJNO POTREBNIH ZA ENODNEVNO UPORABO.

Zaposleni, ki je zadolžen za ravnanje z nevarnimi snovmi, mora biti za ta dela usposobljen in mora imeti opravljen preizkus znanja za varno delo z nevarnimi snovmi. V pisarni vodje gradbišča se hranijo vsi varnostnimi listi nevarnih snovi.

Skladiščenje odpadkov mora biti urejeno tako, da ni ogrožena varnost in zdravje delavcev. Uskladiščeni materiali morajo biti zaščiteni pred zunanjimi vplivi (vplivi prometa po gradbišču, izvajanja del ...).

Investitor mora zagotoviti, da izvajalci gradbenih del odpadke hranijo ali začasno skladiščijo na gradbišču tako, da ne onesnažujejo okolja in je zbiralcu gradbenih odpadkov omogočen dostop za njihov prevzem ali prevozniku gradbenih odpadkov za njihovo odpremo.

Nevarne odpadke je potrebno zbirati ločeno (prepovedano je mešanje nevarnih odpadkov z ostalimi odpadki). Uredi se ustrezno opremljeno mesto na območju gradbišča za začasno skladiščenje nevarnih odpadkov, skladiščne posode za nevarne odpadke pa morajo biti iz ustreznih materialov (odpornih na skladiščene snovi), zaprte in ustrezno označene (oznaka odpadka, oznaka nevarnosti), s čimer bo preprečeno iztekanje ali izpiranje nevarnih snovi v tla in podzemno vodo.

Zagotovljen mora biti reden odvoz odpadkov z območja gradbišča, pri čemer mora investitor zagotoviti, da izvajalci gradbenih del gradbene odpadke oddajo zbiralcu gradbenih odpadkov in nevarne odpadke oddajo pooblaščen organizaciji za zbiranje nevarnih odpadkov, kar mora biti tudi ustrezno evidentirano.

Prepovedano je izlivanje nevarnih in drugih tekočih odpadkov v tla.

Za primer dogodkov, kot je npr. razlitje oz. onesnaženje površine tal z naftnimi derivati (z gorivom ali oljem iz gradbenih strojev ali transportnih vozil) ali z neznanimi tekočinami, mora biti pripravljen poslovnik za takojšnje ukrepanje. V poslovniku morajo biti določene pooblaščen osebe, ki so odgovorne za organizacijo intervencije. Vse tovrstne dogodke je potrebno vpisati tudi v gradbeni dnevnik.

Poleg navedenih ukrepov je potrebno upoštevati ostala določila iz poročila o vplivih na okolje ter veljavne okoljske zakonodaje.

V skladu z 8. točko Varnostnega lista je predpisana osebna varovalna oprema, ki se mora obvezno uporabljati pri delu z navedeno nevarno snovjo.

V skladu z 2. točko Varnostnega lista je potrebno upoštevati kateri plini nastajajo pri razkroju in je potrebno embalažo in ostanke nevarnih snovi ustrezno deponirati.

1.7 Način prevažanja, nakladanja in razkladanja gradbenega materiala in težkih predmetov

Na gradbišče se bo material potreben za gradnjo dovažal s kamioni in s kamioni s kamionskim dvigalom. Ti morajo biti vedno tehnično in funkcionalno brezhibni, prav tako morajo ustrezati vrsti in teži materiala, ki se prevaža.

Pri prevozu s temi vozili je tudi na gradbišču treba upoštevati cestno prometne predpise in sicer naslednje:

- prepovedano je prevažanje delavcev v zabojih tovornjakov oz. na materialu,
- pri nakladanju vozila moramo tovor vedno enakomerno porazdeliti in ne sme viseti na eno stran ali padati iz zaboja,
- pred odpiranjem stranic zabojnika se je treba prepričati, kako tovor stoji, da se ne bo porušil na delavce,
- za pravilno nakladanje in razkladanje tovora odgovarja voznik, ki mora biti prisoten pri natovarjanju in raztovarjanju.

Pri vzvratni vožnji vozila na gradbišču, mora biti prisotna oseba, ki spremlja operacijo vzvratne vožnje in daje vozniku potrebne signale.

Kamionsko dvigalo:

Pri manipulaciji z težjimi gradbenimi in montažnimi elementi se bo uporabljal kamionsko dvigalo in avto dvigalo.

Pri manipulaciji s tovorom je potrebno biti pazljiv na teža bremena, pravilno pripenjanje, stabilnost tovora ter zagotavljanje varnosti delavcev in drugih oseb v bližini izvajanja operacij.

Dovoljena je samo uporaba brezhibnih in atestiranih pomožnih obešalnih vrvi in drugih prenašalnih sredstev, kar mora biti razvidno iz označb na teh sredstvih. Na vseh napravah in pripomočkih za dvigovanje in prenašanje mora biti jasno označena največja dovoljena nosilnost. Redno je treba opravljati dnevne, tedenske in mesečne preglede dvigala in vseh pomožnih sredstev.

Pri prevezovanju, dviganju in prenašanju bremen mora biti vedno prisoten signalist. Naloga signalistov je, da pravilno privezuje breme in daje signale dvigalistu. Signalist daje signale z rokami, zastavicami, piščalkami in radijskimi postajami, odvisno od situacije, višine objekta, višine dvigala.

Za vsa transportna sredstva mora gradbišče imeti ustrezno dokumentacijo, in sicer:

- interno uporabno dovoljenje (pregled ipd.),
- navodila za upravljanje,
- navodila za vzdrževanje,
- potrdilo o strokovni in psihofizični sposobnosti delavcev za upravljanje s temi stroji in napravami.

Mehanizacija mora biti vedno tehnično in funkcionalno brezhibna, prav tako morajo ustrezati vrsti in teži materiala, ki se prevaža. Material v razsutem stanju se dovaža oziroma odvaža s tovornjaki prekucniki, ostali material pa z navadnimi kesonskimi tovornjaki.

Pri manipulaciji s tovorom je potrebno biti pazljiv na teža bremena, pravilno pripenjanje, stabilnost tovara ter zagotavljanje varnosti delavcev in drugih oseb v bližini izvajanja operacij.

Pri dviganju večjih elementov je potrebno upoštevati izdelan projekt montaže le teh – projekt je izdelal izvajalec ključavničarskih in montažnih del.

Ravno tako je potrebno upoštevati navodila proizvajalca gradbenih in montažni elementov (npr. nosilci, naprave, izolativni elementi, itd.) glede načina dviganja in prenašanja ter pripenjanja le teh.

Daljšje elemente je treba voditi s posebnimi dodatnimi vrvmi za vodenje.

Pri navezovanju pomožnih vrvi na cevi je pomembno, da kot med dvema vrvmi ne presega 120°.

Obvezno je potrebno zagotoviti, da se v času obratovanja v območju delovanja stroja ne nahajajo nepooblašene osebe. Delo je dovoljeno izvajati samo pod neposrednim vodstvom odgovorne osebe.

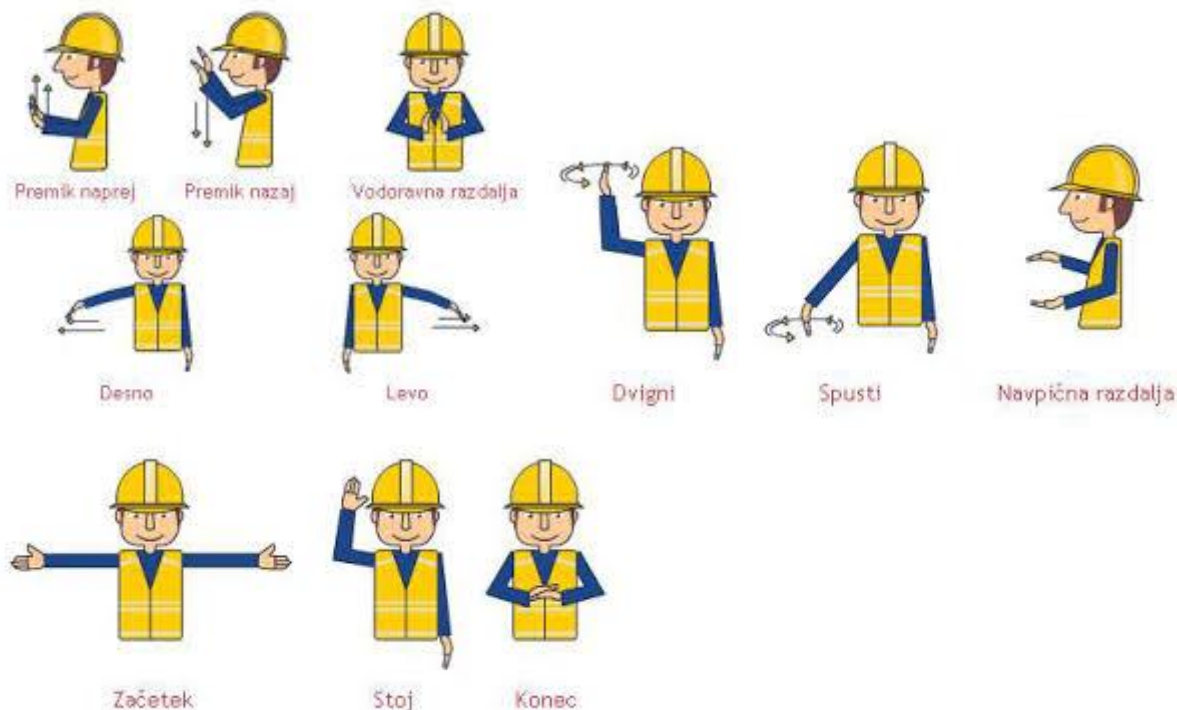
Delo s kamionskim dvigalom ni dovoljeno izvajati oziroma ga je potrebno prekiniti:

- niso znani podatki o teži elementov, ki se bodo odstranjevali
- niso tla dovolj utrjena oziroma trdnost tal ni znana
- so v območju dosega kamionskega dvigala prosti električni vodniki ali druge ovire
- so v območju stabilizatorjev dvigala razne kinete, električni ali optični kabli, kanalizacija, vodovod, plinovod,...)
- ob preveliki hitrosti vetra
- ob slabi vidljivosti ali ponoči
- kadar ni poskrbljeno za ustrezno delovno opremo in za osebno varovalno opremo
- se v delovnem območju zadržujejo nepooblašeni delavci
- dvigalo ne izpolnjuje varnostnih in obratovalnih pogojev za delo
- upravljalca dvigala ni usposobljen za delo z dvigalom

- ni poskrbljeno za zavarovanje oziroma označitev področja rušenja.

Po končanem delu mora upravljalec kamionskega dvigala obvezno namestiti ročico v položaj za vožnjo (ročica ne sme ostati iztegnjena).

Znaki za sporazumevanje:

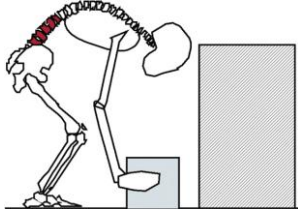

Ročno premeščanje:

Ostale materiale razkladamo ročno ob upoštevanju največje dovoljene mase bremena glede na starost delavca, drže telesa pri premeščanju, prostor za gibanje mora biti dovolj velik, tla ravna in nedrsljiva, osvetlitev primerna, breme mora imeti primerno prijemališče.

Pri ročnem premeščanju oz. premikanju bremena je potrebno upoštevati Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (Uradni list RS, št. 73/05, 43/11 – ZVZD-1 in 84/23).

Nevarnost/ tveganje	Kdo bi lahko bil poškodovan in kako?	Kateri ukrepi so že bili izvedeni?	Kateri nadaljnji ukrepi morajo biti izvedeni?
Ročno premeščanje bremen	Delavci lahko utrpijo poškodbe hrbtenice ali dolgotrajne bolečine, če se dvigovanje/ premeščanje bremen ne izvaja na ustrezen način	- Težke škatle se dvigujejo s pomočjo vozička, - za premikanje težkega materiala se uporablja voziček.	Najtežja bremena smejo biti težka največ 15 kg. Vsem delavcem je treba dati navodila, naj materiala ne premeščajo ročno.
	NAPAČNO DVIGOVANJE 		PRAVILNO DVIGOVANJE
Padci in zdrsi	Delavci lahko utrpijo izpah ali zvin v sklepu ali zlom kosti, če padejo preko naloženega materiala.	- vzdrževanje in čiščenje delovnih mest se stalno izvaja, - varovalna obutev je zagotovljena vsem delavcem,	Določiti in zagotoviti je treba mesta za shranjevanje odpadnega materiala. Nadzorna oseba pri podjetju mora zagotoviti, da delavci nosijo varovalno obutev.
Požar /eksplozija	Vsi izvajalci v bližini lahko utrpijo poškodbe zaradi vdihovanja dima ali opekline.	- ustrezni aparati za gašenje so postavljeni na dobro poznana in lahko dostopna mesta, - zagotavlja/nadzira se urejenost delovnega prostora.	Nadzorna oseba pri podjetju mora seznaniti vse delavce o ukrepih v primeru sile.
Ustrezne razmere/prva pomoč	Ustrezne delovne razmere lahko preprečijo dermatitis itd.	- Zagotovitev: - WC-ja, - toplo in vročo tekočo vodo, milom, brisač in ustrezno veliki umivalniki, - ogrevanim prostorom s priročno kuhinjo, - opremo za prvo pomoč - en delavec v podjetju je usposobljena za nudenje prve pomoči.	Nadzorna oseba v podjetju mora delavce seznaniti s kapacitetami in pravilno uporabo in vzdrževanjem le-teh.
Delavec lahko stopi na žebelj ali drug oster predmet	Delavci lahko utrpijo poškodbe stopal.	Nositi primerno obuvalo	Delavcem je treba pojasniti, zakaj je treba nositi varovalno obutev in zakaj je treba ustrezno odstranjevati odpadni material. Nadzorna oseba pri podjetju mora nadzirati uporabo varovalne obutve in ustreznost odstranjevanja odpadnega materiala

Potrebni manipulacijski prostor za razkladanje, prekladanje, odlaganje ter dvigovanje bremen na gradbišču mora biti v času izvajanja del ves čas prost in nezaložen. Med težke predmete in materiale štejemo predmete in materiale teže nad 100 kg.

1.8 Način označitve oziroma zavarovanja nevarnih mest in ogroženih področij na gradbišču (nevarne cone)

Glede na različne faze gradnje so na gradbišču sledeča nevarna mesta in ogrožena področja:

- območje delovanja avtodvigala in kamionskega dvigala;
- območje padca materiala, delo v različnih nivojih;
- križanja poti z zaposlenimi naročnika
- razmetan in neustrezno zložen gradbeni material, nered in nečistoča na delovišču

Odgovorni vodja posameznih del mora neposredno opravljati kontrolo izvajanja del na vseh delovnih mestih, posebno pa tam, kjer so nevarnosti za poškodbe večje - posebno nevarna dela.

Vodja gradnje seznaniti vodje posameznih delovnih skupin s posebno nevarnimi mesti in z režimom dela in gibanja na teh mestih.

Vodja posamezne skupine o tem seznaniti svoje podrejene.

K večji varnosti pa prispeva tudi obvezno seznanjanje delavcev na gradbišču o nevarnih conah in tudi spoštovanje terminskega plana v smislu neizvajanja ostalih del, ko se izvajajo posebno nevarna dela na gradbišču.

Vse delavce je potrebno pred pričetkom del teoretično in praktično seznaniti in poučiti o nevarnim mestih na gradbišču in o varnem načinu dela na nevarnih mestih;

Avtodvigalo in kamionsko dvigalo

Strojnik kamionskega dvigala ter odgovorni vodja del morata pred pričetkom del poskrbeti za dodatno zavarovanje območja prekladanja in dvigovanja bremen. Najprimernejša je vrv s pritrjenimi signalnimi zastavicami.

Med spuščanjem ali dviganjem bremen voznik ne sme biti v kabini vozila.

**ZADRŽEVANJE V DELOVNEM OBMOČJU STROJA
PREPOVEDANO**

Vsi dodatni ukrepi v zvezi z deli ob kamionskem dvigalu so navedeni v točki 1.7 tega varnostnega načrta.

Območje padca materiala, delo v različnih nivojih

Območje prenašanja bremena je potrebno označiti ali zagotoviti prisotnost delavca, ki opozarja ostale delavce, da se v tem območju izvaja delo na višini.

**ZADRŽEVANJE V DELOVNEM OBMOČJU STROJA
PREPOVEDANO**

K večji varnosti pa prispeva tudi obvezno seznanjanje delavcev na gradbišču o nevarnih conah in tudi spoštovanje terminskega plana v smislu neizvajanja ostalih del, ko se izvajajo posebno nevarna dela na gradbišču.

nezaposlenim je
dostop na dvigalo
PREPOVEDAN

NEZAPOSLENIM
VSTOP
PREPOVEDAN

Vse delavce je potrebno pred pričetkom del teoretično in praktično seznaniti in poučiti o nevarnim mestih na gradbišču in o varnem načinu dela na nevarnih mestih;
Vsi delavci, ki se nahajajo v območju delovanja stroja morajo uporabljati osebno varovalno opremo.

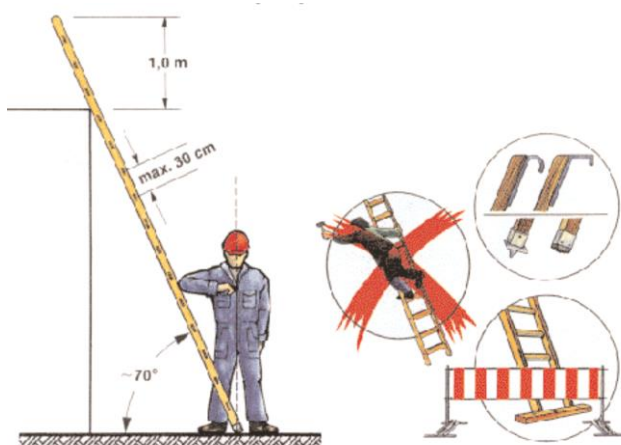
V času montaže na objektu je prepovedano zadrževanje pod visečim bremenom.

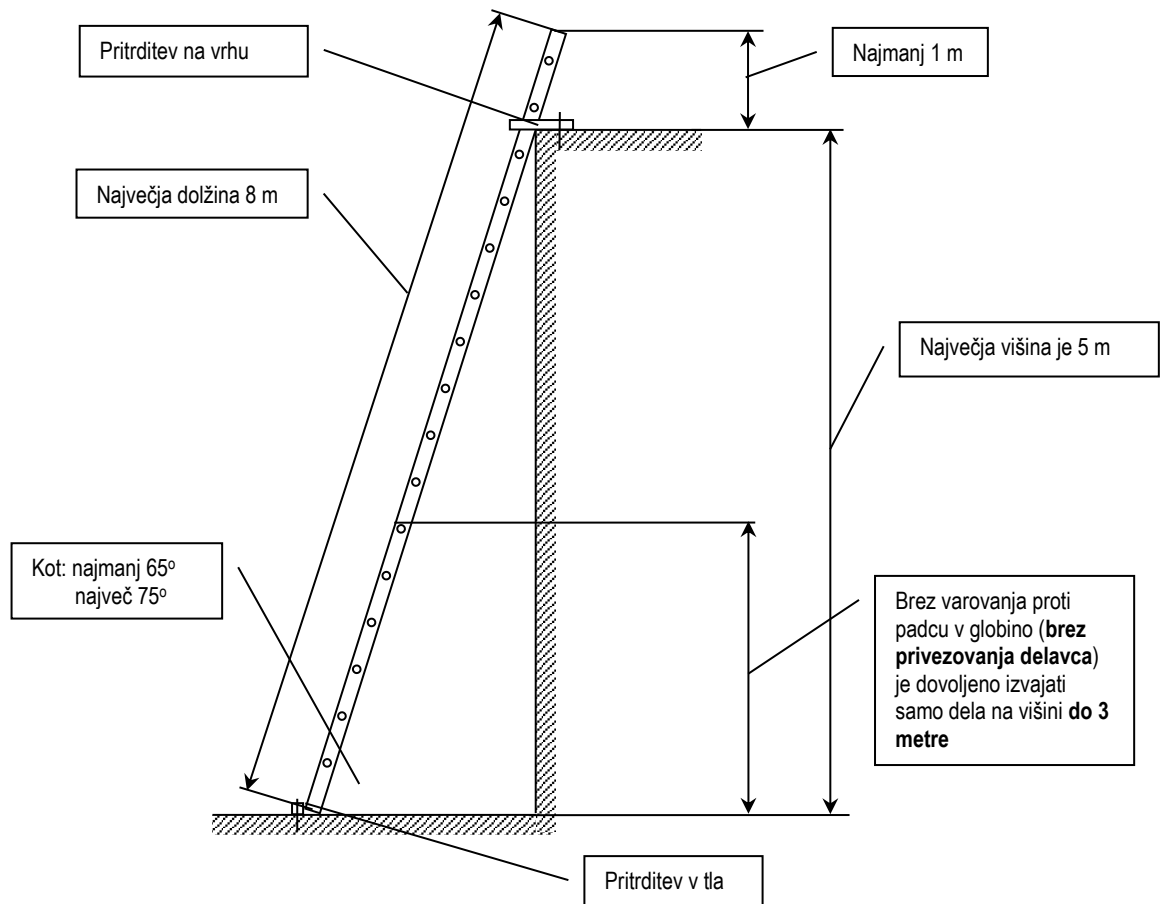

Različni nivoji

Lestve se lahko uporabljajo za dostop na delovno mesto na višini samo:

- če znaša višinska razlika med nivoji, ki jih premeščamo, **manj kot 5 m**;
- če je potreben dostop samo za opravljanje **kratkotrajnih del**;
- za dostop na fasadni delovni oder in so lestve vgrajene znotraj konstrukcije odrov;
- za dostop v izkope in jaške, kadar iz tehničnih razlogov ni možno izdelati rampe ali stopnišča.
- Prenosne lestve morajo biti izdelane v skladu z zahtevami standarda SIST EN 131 ter biti pred uporabo pregledane in brezhibne.
- Lestve morajo biti pri uporabi postavljene stabilno tako, da ne morejo zdrsniti, se prelomiti ali prevrniti.
- Prenosne naslonske (enokrake) lestve, ki jih delavci uporabljajo za dostope na zidne robove, odre, v odprtine v tleh, jame, jarke in podobno, morajo biti ustrezne dolžine, tako da segajo najmanj **1 m** preko mesta naslanjanja. Kot naslanjanja mora znašati **med 65° in 75°**. Naslanjanje lestev na kline (na vogalih zgradb ali drogov) ni dovoljeno.
- Z lestev se lahko izvajajo **le kratkotrajna dela**, pri katerih ni potreben večji upor delavca, ter se uporablja le lažje ročno orodje in manjša količina materiala, ki ne more povzročiti dodatnih nevarnosti za varnost in zdravje delavcev. Delavec mora ob tem z obema nogama stati na istem klinu.
- Brez varovanja proti padcu v globino (brez privezovanja delavca) je dovoljeno izvajati samo dela na višini **do 3 metre**.
- Največja dovoljena dolžina prenosnih naslonskih lestev, s katerih se lahko opravlja delo, je **8 m**, dolžina dvokrakih (A) lestev pa **3 metre**.

Območje tik ob objektu zaradi nevarnosti padajočih predmetov

Pred začetkom montažnega dela, morajo delavci označiti območje dela na tleh, ter po potrebi poskrbeti za fizično varovanje območja dela.

Na tleh pod območjem, kjer se izvajajo dela na višini je potrebno to območje ustrezno označiti z trakovi in opozorilnimi znaki, da se izvajajo dela na višini.

Križanja poti z zaposlenimi naročnika

Takšne situacije bodo nastale pri izvajanju transporta materiala do lokacij delovišč.

Potrebno je zagotoviti minimalno nahajanje zaposlenih naročnika v območju del. V kolikor to ni mogoče zagotoviti je za čas prisotnosti zaposlenih v območju izvajanja del, potrebno začasno prekiniti dela in opozarjati na nevarnosti.

Razmetan gradbeni material in gradbeni odpadki

Material se mora vedno nahajati na zato vnaprej določenih deponijah. Na delovno mesto se dostavi toliko materiala, kolikor je potrebno in planirano, da se ga vgradi v delovnem dnevu. Po končanem delovnem dnevu je potrebno višek materiala vrniti nazaj na deponijo materiala.

Odvečni material ni dovoljeno puščati prosto po gradbišču.

Gradbene odpadke je potrebno odlagati v zato vnaprej pripravljene »kesone«. Kakršnokoli odlaganje odpadkov na druge lokacije ni dovoljeno.

Lahko se določi trenutna lokacija, kamor se začasno odlagajo odpadki, vendar samo maksimalno za izvajanje del v tekočem delovnem dnevu. Po končanem delovnem dnevu je potrebno vse odpadke deponirati v kesone.

Odpadke pustiti prosto ležati po gradbišču ni dovoljeno.

Nekontrolirano odlaganje odpadkov na nedoločena mesta lahko privede do požara na gradbišču.

1.9 Način dela v neposredni bližini ali na krajih, kjer nastajajo zdravju škodljivi plini, prah in hlapi ali kjer lahko nastane požar ali eksplozija

Pri delu na gradbišču je mogoče pričakovati, da se bodo ob delovnih postopkih pojavili plini, prah, hlapi, ropot ipd. Dela, pri katerih je mogoče pričakovati navedene nevarnosti so:

- razne kemijske primesi,
- pri nalaganju odpadnega gradbenega materiala
- vsa dela, kjer se bo pojavljal škodljivi in prekomerni prah,

Dela na takšnih delovnih mestih lahko škodljivo vplivajo na zdravje delavcev. Delavci na takšnih delovnih mestih morajo biti obdobjno zdravstveno pregledani. Spremljati se mora obseg in trajanje izpostavljenosti delavcev tem škodljivim vplivom.

Delavci pri takšnih delih morajo obvezno uporabljati ustrezna zaščitna sredstva kot so respiratorji, maske s filtri za zaščito dihalnih organov, zaščitna očala, rokavice, obutev, obleko in pokrivala za zaščito kože, antivibracijske rokavice, ki ublažujejo prenos vibracij na telo, antifone, čepe in švedsko vato za zaščito slušnih organov.

Pri navedenih delih je potrebno v čim večji meri preprečiti nastajanje škodljivosti že pri samem viru, pri rušenju je potrebno ruševine polivati z vodo, da se prepreči dviganje prahu, zagotoviti ustrezno prezračevanje prostorov, uporabo strojev, pri katerih je ropot zmanjšan na najmanjšo možno mero, itd.

Prah

Oseba varovalna oprema je obvezna pri vseh delih pri katerih pride do prašenja oziroma se v obliki molekularnih delcev v zrak širijo nevarne snovi (prah, hlapi,...)

Prah pri nakladanju in prevozu po prašnih poteh je potrebno zmanjšati s predhodnim namakanjem materiala, ki se bo nakladal

Pri delih znotraj objekta je potrebno zaščititi prehode v druge dele objekta, ki niso predmet te faze na način da se prepreči prašenje.

Hrup, ropot, vibracije

Z ureditvijo delovnih prostorov in delovnih mest je potrebno s tehničnimi ukrepi doseči, da ropot ne presega 85 decibelov. To nevarnost lahko zmanjšujemo s primerno oddaljenostjo naprav (kompresorji, krožne žage ipd.) od delovnih mest in z zvočnimi stenami.

Dovoljene izpostavljenosti nivoja ropota glede na dolžino njegovega trajanja:

- delavci smejo biti izpostavljeni nivoju hrupa 85 decibelov (dB) ves delovni čas (8 h);

- delavci so lahko izpostavljeni tudi večjemu nivoju hrupa, vendar v ustrezno krajšem času (prekoračena je lahko mejna vrednost dnevne izpostavljenosti, ne pa povprečna tedenska izpostavljenost).

Če dnevna ali tedenska izpostavljenost presega 85 dB(A), ali če konična raven hrupa presega 140 dB(C) mora delodajalec/izvajalec naslednje ukrepe:

- proučiti možnosti za zmanjšanje izpostavljenosti delavcev hrupu;
- zagotoviti, da so delavci obveščeni o nevarnostih hrupa in o ukrepih za varovanje pred hrupom;
- zagotoviti, da je osebna varovalna oprema prilagojena delavcu in potrebam dela;
- zagotoviti, da ima delavec na razpolago primerno in ustrezno osebno varovalno opremo;
- poučiti delavce o načinu nošenja in namenu osebne varovalne opreme;
- zagotoviti, da imajo delavci in/ali njihovi predstavniki dostop do rezultatov ocen in meritev hrupa;
- zagotoviti predhodne in obdobjne zdravstvene preglede sluha delavcev;
- z ustreznimi ukrepi obvladovati tveganja za poškodbe, če uporaba osebne varovalne opreme za varovanje sluha povzroča dodatno tveganje za varnost delavcev pri delu;
- ugotoviti vzroke za prekomerno raven hrupa ter izdelati in izvesti program tehničnih in/ali organizacijskih ukrepov, s katerimi izpostavljenost zmanjša na sprejemljivo raven;
- razmejiti taka delovna mesta od drugih, kjer je to izvedljivo;
- zagotoviti, da delavci uporabljajo primerno in ustrezno osebno varovalno opremo;
- omejiti dostop, gibanje in zadrževanje v okolju, kjer hrup presega dovoljeno raven;
- označiti delovno mesto in/ali prostor z znakom za obveznost uporabe osebne varovalne opreme za varovanje sluha;

Delavci so lahko izpostavljeni tudi višjemu nivoju ropota, če delo opravljajo v ustrezno krajšem času pod posebni pogoji in ukrepi (ob uporabi ustrezne osebne varovalne opreme).

Ključnega pomena so te vrednosti izpostavljenosti:

- mejna vrednost izpostavljenosti = 87 dB (A);
- zgornja opozorilna vrednost izpostavljenosti = 85 dB (A);
- spodnja opozorilna vrednost izpostavljenosti = 80 dB (A);

Pri vseh delih, kjer bo ugotovljeno, da nivo ropota presega dopustne meje in kjer se ropota s tehničnimi ukrepi ne bo dalo zmanjšati, morajo delavci v skladu s standardoma uporabljati naslednja osebna zaščitna sredstva:

- EN 352-1 - naušniki,
- EN 352-2 - čepki
- EN 352-3 – naušniki za pritrditev na industrijsko čelado

Delavci, ki so izpostavljeni vibracijam, morajo obvezno uporabljati ustrezno varovalno opremo (vibracijske rokavice, ustrezna zaščitna obutev).

Priporočeno je, da delavec po vsakem delu z vibratorskim orodjem delo prekine za 10 minut.

Delodajalec mora zagotoviti, da so delavci, ki so izpostavljeni tveganjem zaradi vibracij pri delu, informirani in usposobljeni v zvezi z rezultati ocene tveganja, in sicer:

- glede ukrepov, z namenom odpravljanja ali zmanjševanja tveganja zaradi mehanskih vibracij na najnižjo možno raven;

- glede mejnih vrednosti izpostavljenosti in opozorilnih vrednosti izpostavljenosti;
- glede rezultatov ocen in/ali meritev mehanskih vibracij in glede možnih poškodb zaradi delovne opreme, ki se uporablja;
- zakaj in kako je treba zaznati in sporočiti o znakih poškodbe;
- glede okoliščin, v katerih so delavci upravičeni do zdravstvenega nadzora;
- glede varnih delovnih postopkov za zmanjševanje izpostavljenosti mehanskim vibracijam.

Požar

Pri delih, kjer obstaja nevarnost požara se je potrebno strogo držati predpisanih požarno varnostnih ukrepov.

Na mestih, kjer lahko izbruhne požar ali pride do eksplozije ter na mestu skladišča z nevarnimi snovmi in neposredni okolici, mora biti z vidnim znakom navedeno, da je prepovedano kajenje in uporaba odprtega ognja ter iskrečega orodja. Mesto mora biti opremljeno z gasilnikom na prah S6.

V fazi gradbenih del, se bodo uporabljale metode pri katerih bo prišlo do iskrenja, kar lahko povzroči požar.

**PRI TAKŠNIH DELIH JE POTREBNO ZAGOTOVITI POŽARNO STRAŽO
USPOSOBLJENIH OSEB – GASILCEV.
DELA BREZ POŽARNE STRAŽE NISO DOVOLJENA!**

Izvajalca del je potrebno opozoriti, da se za gašenje delavca, kateremu zagori obleka gasi na način, da se gasi s prekrivanjem gorečih delov obleke. Uporabi se lahko, odeja, kos oblačila,.... Najprej se zaščiti in gasi pri glavi goreče osebe.

1.10 Ureditev električnih napeljav za pogon naprav in strojev ter razsvetljavo na gradbišču

Električna energija za potrebe gradbišča se instalira iz električne omare za gradbišča (gradbeni provizorij). Gradbeni provizorij mora biti obvezno opremljen z RCD stikalom na izklopni tok 0,03 A.

Pred uporabo glavne razdelilne omare je potrebno izvesti meritve in pridobiti ustrezna potrdila.

Ocena potrebne priključne moči:

Porabniki:	Število	Električna moč	Skupna moč
Stolpno dvigalo	0	30,00 kW	0,00 kW
Betonski mešalec	0	1,30 kW	0,00 kW
Mešalec za malto	1	1,30 kW	1,30 kW
Električno orodje	3	0,50 kW	1,50 kW
Gradbiščna razsvetljava	5	0,25 kW	1,25 kW
Krožna žaga	0	5,00 kW	0,00 kW
Vibrator	0	2,50 kW	0,00 kW
Ogrevanje	0	2,00 kW	0,00 kW
Pomožni prostori	2	1,00 kW	2,00 kW
Obrtniki	0,5	30,00 kW	15,00 kW
SKUPAJ			21,05 kW
Instalirana moč gradbišča P (i)			21,05 kW
Faktor istočasnosti f(i)			0,70
Konična moč P (k)			14,74 kW
Cos fi			0,80
Jakost toka v dovodu I (A)			28,02 A
Nazivni tok glavne varovalke I nv			35,00 A

ELEKTRIČNE INŠTALACIJE NA GRADBIŠČU

Od glavne gradbiščne elektro omarice izvesti gradbiščni razvod v vkopanih zaščitnih ceveh.

- ustrezati veljavnim predpisom in zahtevam standarda SIST HD 384.7.704
- smejo izvajati, popravljati, vzdrževati in odstranjevati le strokovno usposobljeni delavci elektrotehniške stroke
- električne inštalacije in oprema - vsaj IP 43 (standard CEI 70-1)
- fiksne naprave, orodja, oprema ter stikala, krmilne naprave – vsaj IP 44

SIST HD 384.7.704

- vtičnice in trajno priključeni ročni aparati nazivnega toka do 32 A se morajo ščititi z zaščitnimi napravami na diferenčni tok (RCD) z nazivnim diferenčnim tokom 30 mA
- ali se morajo napajati z varnostno malo napetostjo (SELV)
- ali pa preko posameznih ločilnih transformatorjev za vsako vtičnico ali porabnik posebej
- napetost dotika UL pri zaščiti pri posrednem dotiku s samodejnim odklopom napajanja je omejena na 25 V efektivne vrednosti AC ali 60 V DC.

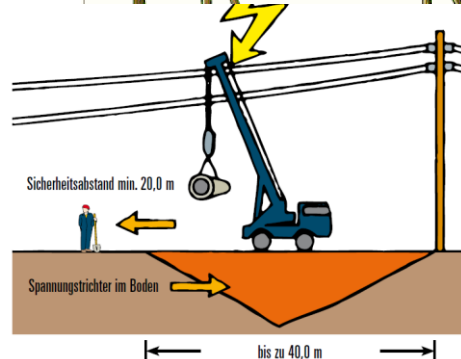
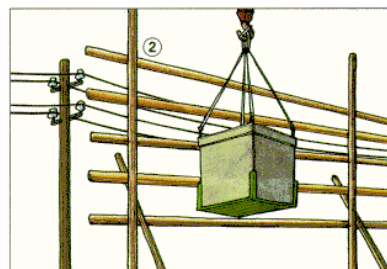
ELEKTRIČNE INŠTALACIJE - GRADBIŠČNI RAZDELILNIKI

- Za potrebe elektrike na samem objektu se namesti pod-omarica z eno in trifaznimi vtičnicami in s selektivno zaščito FI 25/0,OIA. Vse vtičnice na glavni gradbiščni omari in pod-omarici morajo biti opremljene z vodotesnimi vtičnicami s pokrovi z zaščito IP 44. Vse omarice morajo biti urejene tako da se zaklepajo.
- Ključe električne omarice moramo hraniti pri vodji gradbišča in morajo biti dostopni v pisarni vodstva gradbišča.
- razdelilniki kupljeni po 1.1. 2003 morajo biti v skladu s SIST EN 60439-4
- opremljeni z zaščitno napravo na diferenčni tok nazivne vrednosti 30 mA
- stabilno postavljeni, na dostopnem mestu in zaklenjeni.
- razdelilniki morajo imeti glavno stikalo za izklop celotnega razdelilnika in napravo za izklop v sili, ki morajo biti vgrajene v dovodu
- stikala morajo biti izdelane tako, da jih je mogoče zakleniti v izklopljenem položaju
- posamezni izvodi, za premično opremo, morajo biti izvedeni preko vtičnice, z ustrezno nadtokovno zaščito in zaščito pri posrednem dotiku
- Na razdelilni omarici mora biti tipka rdeče barve za izklop v sili, ki pri pritisku nanjo izklopi električno energijo za celotno gradbišče.

ELEKTRIČNE INŠTALACIJE – ELEKTRIČNI VODI

- izvedba prostih električnih vodov (vodi, ki povezujejo razdelilnike) mora biti HO 7 RN-F
- podaljški in kabli električnih orodij morajo biti vsaj v izvedbi HO 5 RN-F; po 1.1.2003, morajo biti izdelani skladno s standardom SIST HD 22.4
- vodniki morajo biti mehansko zaščiteni ali dvignjeni na višino
- Ob večjih vremenskih nepravilnostih je potrebno preveriti elektro instalacije na gradbišču.
- Poškodovane električne vodnike ni dopustno povijati z izolirnimi trakovi ampak je potrebno zamenjati vodnike z novimi (nepoškodovanimi).

ELEKTRIČNI VODI - NAMESTITEV

- najmanj 2,5 m nad mestom dela
- najmanj 3,5 m nad preходом za pešce
- najmanj 6 m nad preходом za vozila
- prosto na tleh samo kabli tipa HO 7 RN – F in mehansko zaščiteni (položeni v kineto).

ELEKTRIČNI VODI – VARNOSTNE RAZDALJE

- do 1000 V - 1 m
- nad 1 do 110 kV - 3 m
- nad 110 do 220 kV - 4 m
- nad 220 do 400 kV - 5 m
- upoštevati možnost nihanja bremen, konstrukcij, transportnih sredstev ...

ELEKTRIČNE INŠTALACIJE - KABELSKI KOLUTI

- Podaljševalni kabli za napajanje električnih premičnih in prenosnih orodij in naprav morajo biti upogljivi.
- vtičnice morajo biti pokrite s pokrovčki
- imeti mora termično varovalo proti pregretju kabla
- kabel v izvedbi HO 7 RN-F
- pred uporabo opraviti vizualni pregled

ELEKTRIČNE INŠTALACIJE-OSVETLJENOST GRADBIŠČA

- splošna osvetljenost gradbišča 50 lx
- lokalna osvetljenost na delovnih mestih 150 lx
- svetila kupljena po 1.1.2003 v skladu s SIST EN 60598-2-8
- svetila v izvedbi IP 23 z zaščitno mrežico
- nameščanje na višini 2.5 m od tal
- zaščita z zaščitnim steklom in zaščitno mrežo, če je postavitve svetilke nižja od 2,5 m

ELEKTRIČNE INŠTALACIJE - PREGLEDI

- Električne napeljave, naprave in opremo na gradbišču je dovoljeno uporabljati šele, ko je z meritvami zaščite pred posrednim dotikom ugotovljeno, da je brezhibna.
- En izvod merilnega protokola se mora hraniti v pisarni vodje gradbišča.
- inštalacijo in opremo lahko uporabljamo, ko je ugotovljena brezhibnost z meritvami
- periodični preizkusi dvakrat letno (poleti, pozimi)
- mesečni pregledi (strokovno usposobljeni delavci elektrotehniške stroke)
- dnevni vizualni pregledi (poučeni delavci na gradbišču)
- zapis meritev in mesečnih pregledov se hrani v evidenci na gradbišču do konca gradnje.

Strokovna osebe mora enkrat na mesec pregledati električne instalacije na gradbišču in eventualnih pomanjkljivosti vpisati v knjigo ukrepov varstva pri delu na gradbišču.

Za brezhibnost električnih napeljav na gradbišču so zadolženi:

- servisni električar:
 - priključuje elektro napeljave, naprave, priprave, stroje, elektro razdelilce, da to ustreza veljavnim tehničnim in varstvenim predpisom, kar velja tudi za opremo oz. material, ki ga pri tem uporabljamo (elektro kabli, sponke, vezni material in podobno),
 - se posvetuje z vodstvom gradbišča o lokaciji postavitve elektro agregatov, razdelilcev, strojev, kabelskih razvodov (da ne bi kasneje prišlo do nepotrebnih prestavitev, poškodb kablov ipd.),
 - sodeluje v komisiji za izdajo internih obratovalnih dovoljenj,
 - periodično vsakih šest mesecev obnavlja meritve zaščite, rezultate meritev pa vpiše v posebne obrazce,
 - v skladu s potrebami gradbišča izdelava razsvetljavo,
 - izdelava in vzdržuje strel vodne naprave in izvaja meritve strel vodne zaščite, katerih rezultate vpiše na poseben obrazec,
 - izloča iz uporabe pokvarjeno ali poškodovano elektro opremo, ter jo popravlja ali zamenjuje.

5 ZLATIH PRAVIL:

1. Izklopi in vidno loči.
2. Prepreči ponovni vklop.
3. Preveri breznapetostno stanje.
4. Ozemlji in izvrši kratkostično povezavo naprav.
5. Ogradi, zavaruj mesto dela od delov, ki so pod napetostjo.

- Odgovorni vodja del:
 - daje podatke električarju o lokaciji strojev in elektro opremi,
 - zahteva pravočasno priključitev strojev in opreme, izdajo obratovalnih dovoljenj ter izdajo meritev zaščite proti previsoki napetosti in strelovodne zaščite,
 - kontrolira, če so pomanjkljivosti, če so bile ugotovljene pri kontrolnih pregledih, pravočasno odpravljene,
 - skrbi, da se v skladu z napredovanjem del na področju del ne nahajajo prosto zračni vodi, ki bi ogrožali varno delo na gradbišču.
- Delovodja:
 - pouči delavca o varnem načinu dela s stroji, ki so priključeni na električne razdelilce,
 - skrbi, da kabelski razvod ni izpostavljen mehanskim poškodbam,
 - kabli niso napeljani direktno po cevni odrih ali kovinskih ograjah (vezati samo z izolirano žico),
 - pri zemeljskih delih opozarja strojnike na morebitne kabelske vode v zemlji.
- Delavci, ki so uporabniki električnih naprav:
 - upoštevajo navodila delovodij glede uporabe elektro strojev in naprav, ter električnih napeljav in razdelilcev,
 - da ne posegajo v elektroinštalacije, kjer lahko opravlja delo samo električar,
 - obveščajo neposredne vodje o morebitnih napakah, nepravilnostih in poškodbah električnih naprav.

Na gradbišču ni dovoljeno uporabljati neustrezne električne priključke in podaljške. Strogo prepovedano poseganje v elektro omare. Strogo prepovedano premeščanje napajanja mimo RCD stikala in varovalk.

1.11 Določitev mest za postavitev gradbenih strojev in naprav ter zavarovanja, glede na lokacijo gradbišča

Na gradbišču je predvidena uporaba naslednjih sredstev in gradbene mehanizacije:

- tovorno vozilo z lastnim dvigalom (hiab)
- razna ročna in ročna električna orodja, ki se skladiščijo v gradbiščni baraki oziroma skladiščnem kontejnerju, ko ni v uporabi (ročni električni vrtalni stroji, brusilni stroji, rezalke, ročna motorna žaga, lestve, samokolnice,...)

Vsa gradbena mehanizacija je mobilna in se bo na delovišča dostavljala glede na fazo in vsebino del. Razkladala se bo na prostorih, kjer ne bo predstavljala ovir ali nevarnosti za cestni promet ter mimoidoče osebe.

Mesta za postavitev gradbenih strojev za krajši čas (avtodvigalo) bo odgovorni vodja posameznih del določal sproti po potrebi glede na napredovanje del. Pri tem mora biti dosežena ustrezna utrjenost teh delovnih mest, delovna območja zavarovana (opozorilne table, varovalne ograje, opozorilne vrvice, opozorilni stožci,...).

Izvajalec mora zagotoviti stabilnost premične delovne opreme, ki jo je mogoče demontirati in je namenjena dviganju bremen v vseh predvidenih okoliščinah, pri tem pa mora upoštevati lastnosti in posebnosti tal. Dvižne pripomočke morajo delavci uporabljati glede na breme, njegove prijemalne točke, pritrditvene pripomočke in vremenske razmere ob hkratnem upoštevanju načina in položaja dviganja. Izvajalec mora zagotoviti, da se vsaka aktivnost pri dviganju ustrezno načrtuje, primerno nadzira in izvaja tako, da se zagotovi varnost delavcev. V primeru dviga z dvema ali več deli delovne opreme za dviganje prosto visečih bremen je potrebno zagotoviti usklajenost med delavci.

Rotirajoči deli strojev morajo imeti primerne zaščitne naprave, ki varujejo delavce pred poškodbami. Premični deli pa morajo biti obeleženi z rumenimi in črnimi poševnimi črtami ali belimi in rdečimi poševnimi črtami (pod kotom 45°), da opozarjajo na nevarno delovno mesto. Popravila, ročno mazanje in čiščenje delovne opreme med delovanjem niso dovoljeni, razen če je delovna oprema take vrste, da so taka dela predvidena s strani proizvajalca in ne povzročajo nevarnosti za poškodbe ali zdravstvene okvare delavcev in drugih oseb v bližini.

Ročno orodje, ki se uporablja pri gradnji mora ustrezati pravilniku o varstvu in zdravju pri uporabi delovne opreme. Prepovedana je uporaba poškodovanega orodja. Ročno orodje se lahko izda v uporabo od odgovorne osebe samo nepoškodovano, da pri normalno pazljivem delu ne predstavlja nevarnosti za delavca.

Vsa ročna orodja se lahko uporabljajo samo v skladu z navodili in za opravila za katera so namenjena.

Pri uporabi ročne delovne opreme na električni pogon v vlažnih prostorih, v prostorih z vlažnimi zemljinami ali kovinskimi podi in na prostem, kadar dežuje, kadar je megleno ali sneži oz. v podobnih razmerah, ko je električna prevodnost večja oz. električni upor telesa manjši, mora izvajalec izvesti ukrepe za varovanjem pred udarom električnega toka (npr.: varovalna mala napetost, transformator za galvansko ločevanje) in dopolnilne varnostne ukrepe (npr.: gumijaste rokavice, gumijasti škornji, gumijaste preproge).

Delovno opremo sme vzdrževati, popravljati in naravnnavati samo strokovna in pooblaščen oseb, ki mora upoštevati tehnična navodila proizvajalca delovne opreme.

Na vseh napravah in pripomočkih za dvigovanje in prenašanje bremen, mora biti jasno označena njihova največja dovoljena nosilnost.

Vsa delovna oprema mora biti ustrezno vzdrževana ter pred uporabo na gradbišču tudi pregledana in preizkušena, da je varna za uporabo. Nameščena mora biti stabilno, izven transportnih poti in prehodov, zagotovljene morajo biti proste površine za delo z napravo, odlaganje ali dovoz materiala, itd.

Z delovnimi napravami lahko ravna samo ustrezno usposobljeni delavci, ki morajo biti seznanjeni z varnim delom na napravah v smislu lastne varnosti in varnosti ostalih v ali bližini delovnega območja. Pooblaščen delavci morajo ves čas skrbeti tudi za pravilno delovanje in vzdrževanje strojev. Ko stroji niso v uporabi, morajo biti ustrezno zavarovani, da ni mogoča njihova uporaba – zaklenjeni, da je onemogočeno vzpenjanje na stroje, pravilno parkirani, da ne pride do premikanja vozil itd.

Vsa delovna oprema s povečano nevarnostjo mora razpolagati z listino o periodičnem pregledu (potrdilo), vozila, ki gredo na javno cesto, pa morajo biti tudi tehnično pregledana. Potrebno je redno izvajanje pregledov delovne opreme (dnevni, mesečni in drugi periodični pregledi).

Odgovorni vodja del mora določiti signaliste, ki so pooblaščen za dajanje znakov in obežanje bremen.

Posebne dolžnosti odgovornega vodje del so:

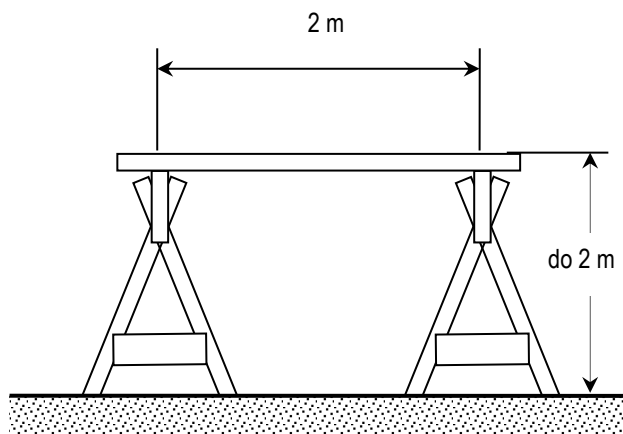
- da so stroji vedno brezhibni;
- da so stroji pravilno postavljeni;
- da so stroji redno vzdrževani in čiščeni;
- da s stroji delajo delavci, ki so za to usposobljeni in da so uspešno opravili preskus znanja iz varstva pri delu;

1.12 Določitev vrst in načina izvedbe gradbenih odrov

Fasadni oder na objektu ni predviden.

Delovni odri na kozah

Za zidarska dela znotraj objekta se izdelajo odri na kozah. Uporabimo lahko koze do višine dveh metrov, postavimo jih na mestu uporabe in jih selimo po potrebi. Delovni pod izdelamo iz desk debeline 5 cm in širine min 20 cm. Plohi se morajo prilegati drug ob drugega; skupna širina poda mora biti vsaj 80 cm. Na teh odrih ni

potrebno namestiti varnostne ograje niti zagotoviti dokumentacije odrov razen, navodil za izdelavo. Pred uporabo odra na kozah mora ustreznost izvedbe pregledati delovodja glavnega izvajalca.

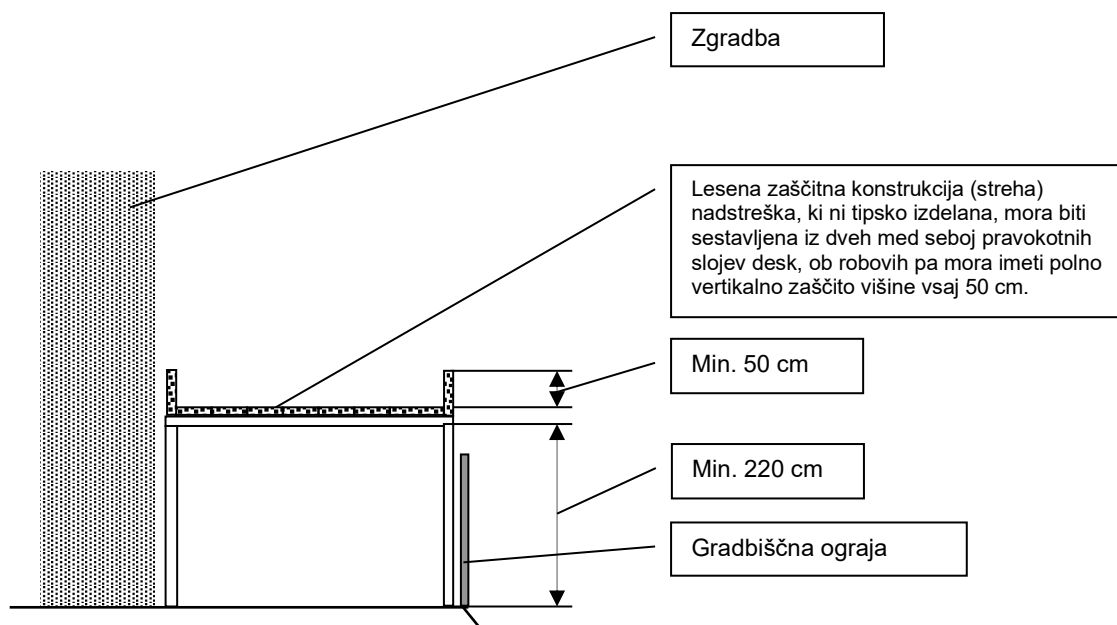
Koze, na katere je postavljen delovni pod, morajo biti izdelane tako, da vzdržijo predvidene pokončne in vodoravne obremenitve. Nog pri kozah ni dovoljeno podaljševati, niti ni dovoljeno povečati višine koz s podlaganjem gradbenega materiala. Razmik med kozami ne sme biti večji od 2m. Koze smejo biti postavljene le na trdno in vodoravno podlago. Nepravilno izdelanih ali poškodovanih koz ni dovoljeno uporabljati.

Zaščitni nadstrešek

Vhodi, prehodi in poti okrog objekta v gradnji morajo biti zavarovani pred materialom, ki bi lahko padel z višine z zaščitnimi nadstreški. Izdelani morajo biti tako, da lahko vzdržijo padajoči material in preprečijo, da se naleteli material ne odbije in raztrese po okolici.

Na zaščitni oder naleteli material je potrebno sproti odstranjevati.

Zaradi prisotnosti oseb, ki delajo in obiskujejo šolo, je potrebno posebej poskrbeti za varovanje le teh, ko hodijo blizu mest, kjer se izvajajo dela. Zato je potrebno izdelati zaščitni nadstrešek vsepovsod, kjer se izvajajo dela na višini in s tem ogrožajo mimoidoče. Celotno gradbišče mora biti varovano pred dostopom oseb, ki ne delajo na gradbišču. Tu so zajeti tudi gradbiščni prostori, mesta kjer je postavljena gradbena mehanizacija.

Prenosne lestve

Prenosne lestve morajo biti izdelane v skladu z zahtevami standarda SIST EN 131 ter pred uporabo pregledane in brezhibne.

Pri uporabi morajo biti postavljene tako, da ne morejo zdrsniti, se prelomiti ali prevrtni. Prenosne naslonske (enokrake) lestve, ki jih delavci uporabljajo za dostope na zidne robove, odre, v odprtine v tleh, jame, jarke in podobno, morajo biti ustrezne dolžine, tako da segajo najmanj 1 m preko mesta naslanjanja. Kot naslanjanja mora znašati med 65 in 75. Naslanjanje lestev na kline (na vogalih zgradb ali drogov) ni dovoljeno.

Z lestve se lahko izvaja le kratkotrajna dela pri katerih ni potreben večji napor delavca ter se uporablja le lažje ročno orodje in manjša količina materiala, ki ne more povzročiti dodatnih nevarnosti za varnost in zdravje delavcev. Delavec mora z obema nogama stati na istem klinu.

Brez varovanja proti padcu v globino (brez privezovanja delavca) je dovoljeno izvajati samo dela na višini do 3 metre. Največja dovoljena dolžina prenosnih naslonskih lestev, s katerih se lahko opravlja delo je 8 m, dolžina dvokrakih (A) lestev pa 3 metre.

1.13 **Ukrepi varstva pred požarom ter opremo, naprave in sredstva za varstvo pred požarom na gradbišču**

Za zagotovitev požarne varnosti, je potrebno predvsem skrbeti za red na deponijah gradbenega materiala. Upoštevati je potrebno vsa požarnovarnostna opozorila in navodila, še posebej strogo pri izvajanju del, kjer obstaja nevarnost za nastanek požara.

Vhodi, izhodi, prehodi in odvozi na gradbišče morajo biti vedno prosti in prehodni brez vsake ovire za lahko in hitro intervencijo gasilcev v primeru požara.

Ročni gasilni aparat morajo biti nameščeni v bližino izvajanja del z odprtim plamenom.

Delavci vseh izvajalcev morajo biti poučeni o nevarnosti nastanka požara, o preventivnih požarno varnostnih ukrepih in o načinu uporabe oziroma gašenja z gasilniki na parah in plin CO₂.

Delavce je treba poučiti, da se v primeru vžiga oblačil na človeku, te osebe ne gasi z gasilnim aparatom ampak je potrebno izvesti gašenje s prekrivanjem in zadušitvijo plamena.

Gasilne aparate je potrebno periodično pregledovati in preizkušati s strani pooblaščenih organizacij, to je na 2 leti pri novih aparatih in na eno leto pri aparatih ki niso novi.

Na gradbišče bodo nameščeni naslednji ročni gasilni aparati S6:

- Pisarna vodstva gradbišča

1 kom S6

SKUPAJ

1 kom S6

Vse delavce je potrebno seznaniti z lokacijo gasilnega aparata.

Ukrepi varstva pred požarom

- strogo je prepovedano odmetavati odpadke, ki lahko povzročijo požar,
- odpadne gorljive snovi in material se mora redno odstranjevati,
- v primeru uporabe orodja ali naprav, ki povzročajo iskrenje, je dolžan izvajalec del pred pričetkom izvajanja del pridobiti pisno dovoljenje s strani odgovorne osebe upravljalca ter zagotoviti požarno stražo,
- izvajalec sme zapustiti delovno mesto šele takrat, ko se je prepričal, da ne obstaja možnost za nastanek požara
- v kolikor je izbruhnil požar, ga je potrebno takoj pogasiti, če se to lahko stori brez nevarnosti zase ali druge
- če se požara ne da pogasiti, je potrebno takoj poklicati gasilce na tel: 112
- pri prijavi požara navesti sledeče:
 - **KDO KLIČE** - ime in priimek
 - **KRAJ POŽARA** - točen naslov, kje je požar nastal
 - **KAJ GORI** - vrsta objekta
 - **OBSEG POŽARA** - velikost ogrožanja, prisotnost nevarnih snovi
 - **ALI SO OGROŽENI LJUDJE** - ponesrečenci ipd

Za dobro organizirano požarno preventivno dejavnost je bistvenega pomena, da so vsi delavci poučeni:

- o požarnih nevarnostih, ki obstajajo na delovnih mestih oziroma v delovnih prostorih in o preventivnih ukrepih, ki jih je treba upoštevati glede na ugotovljeno nevarnost;
- o načinu uporabe razpoložljivih sredstev (gasilni aparati) za gašenje začetnih požarov;
- o fizikalnih in kemijskih lastnostih nevarnih snovi (vnetljive tekočine, tehnični plini), če imajo pri delu opravka s takšnimi snovmi;

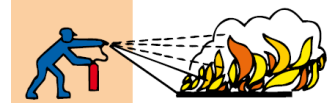
Usposabljanje oziroma izobraževanje izvaja pooblaščenca oseba (služba) varnosti in zdravja pri delu pri družbi, če družba le-te nima to dejavnost opravlja zunanji izvajalec VZD.

112 – za javljanje požara in za reševanje.

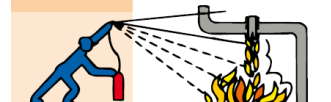
Gasiti v smeri vetra

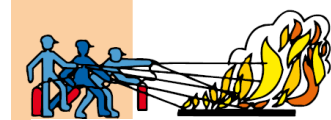
Gorečo površino gasiti od začetka

Goreče tekočine gasiti od zgoraj nazdol

Uporabiti več gasilnikov na enkrat, ne zaporedoma

Varovati pogorišče

Uporabljene gasilnike – obnoviti

1.14 Organiziranje prve pomoči na gradbišču

Vodstvo gradbišča mora zagotoviti, da je v vsaki delovni izmeni prisoten vsaj en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči.

Vodstvo gradbišča mora pri izvajanju del pri katerem iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nastanek nezgod pri delu zagotoviti, da je v delovnem procesu na vsakih 20 delavcev prisoten en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči.

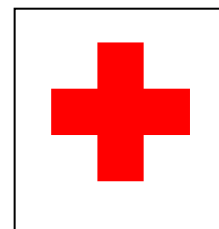

Na gradbišču mora biti zagotovljena prva pomoč in organizirano reševanje v primeru nesreče pri delu.

Omarica za prvo pomoč se nahaja v vozilu izvajalcev. Vsi delavci morajo biti seznanjeni z lokacijo omarice in kje se nahajajo ključi vozila v katerem se nahaja omarica.

V omarici prve pomoči mora biti vselej naslednji sanitetni material:

• povoj za prvo pomoč vrste 1	5 kosov
• povoj za prvo pomoč vrste 2	2 kosa
• krep povoj 8 cm x 5 m	5 kosov
• krep povoj 10 cm x 5 m	2 kosa
• povoj iz mula 6 cm x 4 m	5 kosov
• povoj iz mula 10 cm x 4 m	5 kosov
• obliž z blazinico 10 x 4 cm	5 kosov
• obliž z blazinico 10 x 8 cm	5 kosov
• sanitetna vata 100g	1 kos
• trikotna ruta	5 kosov
• lepilni trak 2 cm x 1 m	1 kos
• lepilni trak 2 cm x 5 m	1 kos
• sterilni zloženec 5 x 5 cm –16 sl	5 kosov
• sterilni zloženec 10 x 10 cm	5 kosov
• vpojna sterilna gaza 0,4m	1 kos
• vpojna sterilna gaza 0,8m	1 kos
• varnostne sponke	5 kosov
• škarje z zaobljeno konico	1 kos
• prvi povoj za opekline (aluplast) kompresa 50 x 60 cm	1 kos
• komprese za opekline (aluplast) 5 x 9 cm	1 škatlica (10 kosov)
• rokavice iz lateksa	5 parov
• priročnik o prvi pomoči	1 kos
• pribor za zapisovanje podatkov o porabljenem materialu	1 kos

Omarica za prvo pomoč **mora** biti označena z znakom za prvo pomoč:

Na zunanji strani vratc omarice za nudenje prve pomoči morajo biti napisani naslednji podatki:

- Center za obveščanje	→ 112
- Policija	→ 113
- UKC Maribor, Ljubljanska c. 5, Maribor	→ 02 321 10 00
- Zdravstveni dom Maribor	→ 02 228 62 00
- Ime in tel. številka usposobljenega delavca za izvajanje prve pomoči:	
-

Vsaka poraba sanitetnega materiala (namen porabe, količina, datum, uporabnik) se zapiše v TABELO UPORABE SANITETNEGA MATERIALA.

TABELA UPORABE SANITETNEGA MATERIALA je potrebno vložiti v vsako omarico za prvo pomoč in uporabnik je dolžen po uporabi izpolniti tabelo ter obvestiti svojega nadrejenega o uporabi materiala iz omarice.

Nadrejeni je dolžan poskrbeti, da se manjkajoči material dopolni v najkrajšem možnem času.

Potrebno je izdelati SPISEK USPOSOBLJENIH OSEB ZA NUDENJE PRVE POMOČI za celotno gradbišče in jo vložiti v vsako omarico prve pomoči.

Delavci, določeni za izvajanje prve pomoči na delovnem mestu, morajo izpit iz prve pomoči opraviti vsakih pet let.

Delavce, ki delajo v delovni enoti, kjer se nahaja omarica je potrebno posebej označiti na spisku.

Delovodje so dolžne poskrbeti, da je vsak delavec seznanjen s tem, kateri delavci so usposobljeni za izvajanje ukrepov prve pomoči v njihovi delovni enoti.

Imena delavcev, ki so usposobljeni za opravljanje prve pomoči v določeni delovni enoti, kjer se nahaja omarica iz prve pomoči, napisati na zunanjo stran omarice v skladu s navodili na prejšnji strani.

Za ažurnost podatkov na spisku ter na zunanji strani omarice odgovarjajo delovodje posameznih delovnih enot.

Kadar je zaradi posebnih nevarnosti na delovnem mestu potrebno, da so delavci, z dodatnim ali posebnim znanjem usposobljeni za izvajanje prve pomoči, se na predlog pooblaščenega zdravnika za delavce izvede dodatno usposabljanje.

Ta ukrep je sestavni del vsake omarice za prvo pomoč in jo je potrebno vložiti v omarico skupaj z ostalimi prilogami.

UREDITEV DELOVIŠČA

Na delovišču se na vsakih 50 zaposlenih delavcev postavi v vedno dostopnem prostoru /pisarna, skladišče, ipd./ omarica prve pomoči opremljena po Pravilniku o prvi pomoči za primer nesreče pri delu.

Vodja gradbišča je odgovoren za postavitve omarice prve pomoči in njeno dopolnjevanje. V primerih da gradbišče nima stalnih objektov se prva pomoč prenaša v torbici predvideni v te namene.

Na vsakem delovišču je vedno prisotna vsaj ena oseba na 20 prisotnih delavcev, ki je usposobljena za nudenje prve pomoči.

V gradbiščni pisarni oz. ob vsakem telefonskem aparatu na gradbišču se na vidnem mestu izobesijo telefonske številke :

- Center za obveščane: **112**;
- Policija: **113**;
- Gasilci: **112**;
- ime in priimek ter tel št. osebe oz. oseb usposobljenih za nudenje prve pomoči;
- Zdravstveni dom Maribor, 02 228 62 00
- koordinator za varnost in zdravje pri delu (faza izvedbe projekta):;
- odgovorni vodja del:;
- republiška inšpekcija za delo:;

Gradbišče uredi dostop za dovoz reševalnega vozila. V primerih da do gradbišča ni možen dostop z vozilom, mora imeti gradbišče v svoji opremi nosila za prenos ranjenca do reševalnega vozila.

V primerih lažjih poškodb je odgovorni vodja del oz. vodja gradbišča dolžan izpolniti zapisnik o poškodbi in ga v čim krajšem času dostaviti strokovnemu delavcu tiste firme, kjer je zaposlen poškodovani delavec. Istočasno mora obvestiti koordinatorja za varnost in zdravje pri delu (faza izvedbe projekta).

Obrazec zapisnika je sestavni del tega navodila in se nahaja v prilogi varnostnega načrta. V zapisniku se podrobno opiše potek dogodka (organizacijo dela oz. vodenja, postopek dela, udeležence, podatke o strojih in napravah, kateri dogodek je imel za posledico poškodbo, vrsto, mesto ter obseg poškodbe, nudenje prve pomoči, ipd.). Sestavni del zapisnika so tudi skice, izjave, načrti, fotografije, ipd.

LAŽJE POŠKODBE

1. Delavcu je potrebno nuditi prvo pomoč in po potrebi organizirati prevoz poškodovanega do najbližje zdravstvene ustanove.
2. V primerih, ko ni možno z zanesljivostjo ugotoviti, da gre le za lažjo poškodbo (urez, udarec po prstu, ipd.) se prevoz opravi z reševalnim vozilom. Zlasti to velja za padce, sum na notranjo poškodbo, udarec v glavo, ipd.
3. Poklicati strokovno službo varstva pri delu, kjer je poškodovanec zaposlen in odgovornega vodjo del gradbišča.
4. Najkasneje v 8 urah po nesreči izpolniti interno prijavo nesreče pri delu in jo dostaviti strokovnemu delavcu iz varstva pri delu in koordinatorja za varnost in zdravje pri delu (faza izvedbe projekta).

TEŽJE POŠKODBE

1. Poškodovancu nuditi prvo pomoč na delovišču: → oseba usposobljena za nudenje prve pomoči.
2. Poklicati reševalno vozilo na tel.: **112**
3. Ukreniti vse potrebno za dostop reševalnega vozila do poškodovanega oz. umakniti vse ovire na dostopni poti in po potrebi poslati delavca na javno cesto z nalogo, da usmeri reševalno vozilo proti poškodovanemu.
4. Poklicati strokovno službo varstva pri delu, kjer je poškodovanec zaposlen in koordinatorja za varnost in zdravje pri delu (faza izvedbe projekta).
5. Poklicati inšpekcijo dela oz. sporočiti na kakšen drugi način (faks, e-mail).

6. Zavarovati mesto nesreče zaradi preprečevanja nadaljnjih poškodb in raziskave nesreče.
7. Med raziskavo nesreče nuditi vse potrebne podatke in dokumentacijo ter organizirati vse dejavnosti zahtevane od strani preiskovalcev.
8. Izpolniti interno prijavo nesreče pri delu najkasneje v 8 urah po nesreči.

Za težjo poškodbo delavca se zlasti šteje:

- hujša poškodba centralnega ali perifernega živčnega sistema;
- pretres možganov;
- izguba vida ali trajna okvara vida;
- poškodba hrbtenice s trajnimi funkcionalnimi motnjami;
- poškodbe notranjih organov prsnega koša ali trebuha;
- prelom medenice, spodnjih in zgornjih okončin, ki lahko zapuščajo trajne posledice;
- serijski prelomi reber;
- odtrganine in zmečkanine udov ter drugih delov telesa;
- prelomi obraznih kosti in čeljusti oziroma izguba več zob;
- obsežne globoke rane z okvarami mišic, tetiv, ožilja in živcev;
- opekline druge in tretje stopnje;
- zmrzline druge in tretje stopnje;
- bolezni, ki nastopijo kot posledica zastrupitve oziroma radiacije;

SMRTNE POŠKODBE

1. Poklicati reševalno vozilo: **112**
2. Poklicati strokovno službo varstva pri delu, kjer je poškodovanec zaposlen in koordinatorja za varnost in zdravje pri delu (faza izvedbe projekta).
3. Poklicati inšpekcijo dela:
4. Poklicati policijo: **113**
5. Zavarovati mesto nesreče zaradi preprečevanja nadaljnjih poškodb in raziskave nesreče.
6. Med raziskavo nesreče nuditi vse potrebne podatke in dokumentacijo ter organizirati vse dejavnosti zahtevane od strani preiskovalcev.
7. Izpolniti interno prijavo nesreče pri delu najkasneje v 24 urah po nesreči.

Nudenje prve pomoči na gradbišču obsega:

- čiščenje okolice rane in povijanje;
- zaustavitev krvavitve;
- umetno dihanje;
- ustrezno mobilizacijo;
- prevoz v ambulantno ali bolnišnico;
- zavarovanje mesta nesreče;
- obvestiti službo VD in predpostavljene;

SPISEK USPOSOBLJENIH OSEB ZA NUDENJE PRVE POMOČI

Zap.št.	Ime in priimek usposobljenih oseb za nudenje prve pomoči	Delovna enota	Delovno mesto	Telefon in/ali GSM
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

TABELA PORABE SANITETNEGA MATERIALA

Zap.št	Ime in priimek osebe, ki je uporabil sanitetni material ter podpis	Datum uporabe	Namen uporabe	Koliko česa je bilo uporabljenega
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

1.15 Organiziranje prehrane in prevoza na gradbišče

Na gradbišču bodo izvajali dela različni izvajalci.

Prevoz na gradbišče se izvede v lastni režiji izvajalca.

Prehrana in zagotovitev pijače za delavce je v lastni režiji izvajalca.

Uživanje alkoholnih in drugih substanc na gradbišču ni dovoljeno.

Vstop na gradbišče, osebam pod vplivom psihoaktivnih substanc ni dovoljeno.

2. KRATEK OPIS IZBRANIH / UPORABLJENIH TEHNOLOGIJ GRADNJE

(opis je povzet iz projektne dokumentacije: ARHITEZA d.o.o., ŠT. PROJEKTA: 255/2026)

FASADA:

Osnovni poseg je dodatno toplotno izolirati zunanji ovoj stavbe in s tem zmanjšati toplotne izgube objekta.

Za zagotavljanje zahtev požarne varnosti fasade PREDVIDIMO dodatno toplotno izolacijo iz 20 cm kamene volne in kontaktno fasado. Celoten poseg je predviden brez posegov v nosilno konstrukcijo. Z energetske sanacije osnovne požarne varnosti ne bomo poslabšali. Izolacija iz kamene volne je razreda A1 (negorljiv material), ne prispeva k razvoju požara, ne povzroča kapljanja gorečih delcev in učinkovito preprečuje širjenje požara po fasadi. Ker je objekt pritličen in fasada iz negorljive kamene volne, niso potrebni posebni horizontalni ali vertikalni požarni pasovi.

Okoli odprtin bo izolacija prav tako kamena volna, vsi stiki bodo ustrezno zatesnjeni.

Ker se streha se spreminja, se praviloma obstoječa požarna zasnova tudi ne spreminja. Ne bo izvedenih nobenih novih prebojev instalacij skozi zunanji ovoj, tako da niso potrebne dodatne požarne ločitve.

Zaključni sloj bi se izvedel s silikonskim ometom, ki je zelo vodoodbojen, ima samočistilni učinek ob dežju, je najmanj občutljiv na alge in na umazanijo, ima zelo dobro UV obstojnost, je primeren za sisteme s kameno volno.

V predelih, kjer je zelo malo previsa strehe, se izvede toplotna izolacija kot Webertherm plus ultra debeline 5 cm. Kjer se nahajajo elektro in plinska omarica, se izolira okoli, omarici se ne prestavljata. Prestavi se samo škatla od sončne elektrarne na vzhodni fasadi objekta in ponovno namesti po izvedbi nove fasade.

Fasadni sistem se izvede kot certificiran kontaktni ETICS sistem z negorljivo toplotno izolacijo iz kamene volne debeline 200 mm. Zaključni sloj se izvede s tankoslojnim silikonskim ometom z visoko paroprepustnostjo, dobro vodoodbojnostjo ter povečano odpornostjo proti razvoju alg in plesni, primeren za objekte vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

Z1

Zaključni silikonski omet 3 mm

kamena volna 20 cm

salonit 8 mm

letve + zrak 22 mm

pergam.lepenka

zrak 17 mm

mineralna volna 60 mm

alu folija 0,04 mm

iverica 13 mm

mavčna plošča 10 mm

Barvna shema nove fasade je predvidena na način, da se barvno naglasijo vhodi.

COKL:

Obstoječi cokl se v celoti odstrani. Izvede se ročni odkop ob zunanjem zidu objekta do globine zmrzali (ca. 80 cm pod terenom). Dno izkopa se izravna, zunanja površina temelja se očisti prahu, zemlje in ostalih delcev. Morebitne poškodbe temelja se sanirajo z ustrezno sanacijsko malto. Na očiščeno in posušeno betonsko površino se nanese bitumenski predpremaz (primer) za boljši oprijem. Izvede se dvojna hidroizolacija:

1. sloj: bitumenska polimerna debeloslojna hidroizolacija deb. 3 mm
2. sloj: bitumenska polimerna debeloslojna hidroizolacija deb. 3 mm v križni smeri

Hidroizolacija se izvede od dna temelja do min. 30 cm nad končnim terenom. Vsi stiki, preboji in robovi se dodatno ojačajo z bitumenskim trakom. Nato se na temelj nalepijo plošče iz ekstrudiranega polistirena (XPS) debeline kot je zgornji sloj (20 cm). Plošče se lepijo z bitumenskim lepilom, med seboj se tesno stikajo, reže se zapolnijo s PU peno. Toplotna XPS izolacija sega do min. 30 cm nad nivo končnega terena. Dodatno se pritrdi z vtičnimi sidri s plastično rozeto.

Na XPS izolacijo se izvede armirni sloj: cementno lepilo za armirni sloj, armirna steklena mrežica (160 gr/m²) in zaključni tankoslojni omet deb cca 3 mm – primeren za predel cokla (silikatni, akrilni).

Ob objektu se izvede čepasta folija za zaščito hidroizolacije pred mehanskimi poškodbami. Prostor med izolacijo in izkopom se zasuje z izkopanim materialom brez večjega kamenja, po slojih in z utrjevanjem. Površina terena se izvede z minimalnim padcem 2% stran od objekta.

STAVBNO POHIŠTVO:

Okna in vrata se ne menjajo. Menjajo se okenske police in dodatno se obdelajo okenske špalete.

STREHA:

Dodatno se toplotno izolira podstrešje, kjer se namesti 25 cm dodatno kamene volne.

STRELOVOD:

Zaradi izvedbe novega fasadnega sistema z 20 cm kamene volne je treba obstoječe strelovodne odvode odstraniti oziroma začasno odmakniti in jih po zaključku fasaderskih del ponovno namestiti na zunanjo stran nove fasade. Sistem mora po posegu ohraniti najmanj obstoječo raven zaščite in biti pregledan ter izmerjen. Pravilnik zahteva, da je zaščita pred strelo zagotovljena ves čas uporabe stavbe, tehnična smernica pa predvideva preverjanje tudi po spremembi ali dopolnitvi strelovodnega sistema

Pred začetkom izvedbe fasaderskih del se obstoječi vertikalni strelovodni odvodi, pritrdilni elementi, merilni spoji in pripadajoči deli previdno demontirajo oziroma začasno odmaknejo od fasade. Pred demontažo se evidentirajo njihov položaj, način povezave z lovilnim sistemom na strehi ter priključitev na obstoječe ozemljilo.

Po izvedbi novega kontaktnega fasadnega sistema s toplotno izolacijo iz kamene volne debeline 20 cm se strelovodni odvodi ponovno izvedejo na zunanji površini fasade, praviloma na mestih obstoječih odvodov. Vodniki se namestijo ravno, zvezno in brez ostrih pregibov ter povežejo z obstoječim lovilnim sistemom in ozemljilom.

Za pritrditev se uporabijo namenski distančni nosilci za strelovodne vodnike, primerni za fasadne sisteme velike debeline. Nosilci morajo biti mehansko sidrani v nosilno podlago in ne samo v toplotno izolacijo. Preboji skozi fasadni sistem morajo biti izvedeni brez toplotnih mostov, vodotesno in skladno s sistemsko rešitvijo proizvajalca fasade.

Obstoječi vodniki in spojni elementi se lahko ponovno uporabijo le, če so nepoškodovani, nekorodirani in dimenzijsko ustrezni. Poškodovani ali neustrezni elementi se zamenjajo z novimi certificiranimi elementi sistema zaščite pred delovanjem strele.

Merilni oziroma preizkusni spoji se ponovno namestijo na dostopnih mestih. Spoji ne smejo biti prekriti z ometom ali toplotno izolacijo. Če je obstoječi merilni spoj zaradi nove debeline fasade pomaknjen v fasadni sistem, se izvede nov dostopen spoj na zunanji strani fasade. Po končanih delih se izvede vizualni pregled, kontrola galvanske neprekinjenosti vodnikov in povezav, meritev ozemljitve oziroma ustrezne meritve sistema ter izdela zapisnik o preverjanju strelovodne inštalacije. Dela mora izvesti usposobljen izvajalec skladno s projektom električnih inštalacij, Pravilnikom o zaščiti stavb pred delovanjem strele, TSG-N-003 in družino standardov SIST EN IEC 62305.

ODVOD METEORNE VODE:

Prilagoditev vertikalnih odtokov strešne meteorne vode

Zaradi izvedbe novega kontaktne fasadnega sistema z dodatno toplotno izolacijo debeline 20 cm je potrebno odstraniti obstoječe vertikalne odtočne cevi (žlebove) skupaj z vsemi pritrdilnimi elementi. Po zaključeni izvedbi fasade se vgradijo nove vertikalne odtočne cevi ustreznega materiala, dimenzij in barve, ki se namestijo na zunanjo površino nove fasade z novimi distančnimi nosilci in pritrdili.

Obstoječe peskolove oziroma priključke vertikalnih odtokov je potrebno prestaviti oziroma prilagoditi novemu položaju odtočnih cevi zaradi povečane debeline fasadnega ovoja. Izvedejo se vsi potrebni gradbeni in instalacijski posegi, vključno z zamenjavo priključnih kolen, podaljšanjem ali prilagoditvijo cevovodov, tesnjenjem spojev ter ponovno priključitvijo na obstoječo meteorno kanalizacijo.

Po izvedbi mora biti zagotovljeno nemoteno odvajanje meteornih voda, vsi elementi pa morajo biti izvedeni skladno z navodili proizvajalca in veljavnimi tehničnimi predpisi.

Popisna postavka

Demontaža obstoječih vertikalnih odtočnih cevi, dobava in montaža novih vertikalnih odtokov ter prestavitev peskolovov zaradi izvedbe nove toplotne izolacije fasade debeline 20 cm. V postavki je zajeta demontaža obstoječih elementov, dobava in montaža novih odtočnih cevi z vsemi pritrdili, prilagoditev kolen in priključkov, prestavitev peskolovov, prilagoditev priključkov na meteorno kanalizacijo, izvedba vseh potrebnih gradbenih del, tesnjenje spojev, funkcionalni preizkus ter odvoz odpadnega materiala.

IZVEDBA NOVE ZUNANJE UREDITVE:

Izvedba novih betonskih pohodnih plošč okoli objekta

Zaradi izvedbe novega toplotnoizolacijskega fasadnega sistema se obstoječe betonske pohodne plošče ob objektu odstranijo v potrebnem obsegu. Po zaključeni izvedbi coka in ureditvi terena se izvede nova pohodna površina iz betonskih plošč.

Pred polaganjem plošč se izvede priprava in utrditev planuma, po potrebi nasutje in utrditev tamponskega sloja iz drobljenega kamnitega materiala ustrezne granulacije ter izravnalni sloj iz drobljenca oziroma peska. Betonske plošče se položijo v predpisanem naklonu najmanj 2 % stran od objekta, da je zagotovljeno učinkovito odvodnjavanje meteornih voda. Fuge med ploščami se zapolnijo s kremenovim peskom oziroma drugim ustreznim materialom.

Površina mora biti ravna, stabilna in primerna za peš promet, z ustreznimi stiki na obstoječe tlake, robnike in ostale zunanje ureditve.

3. SEZNAM NEVARNIH SNOVI

Na gradbišču se bodo uporabljale naslednje nevarne snovi:

- v fazi zaključnih del:
 - *razni premazi betonov*
 - *kisik*
 - *plin acetilen*
 - *barve in razredčila*

K nevarnim snovem se prištevajo vse snovi, ki imajo eno ali več lastnosti, s katero lahko ogrožajo ljudi in okolje.

Vse predvidene nevarne snovi se bodo na gradbišče dostavljale sprotno, glede na čas uporabe.

V primeru ko imamo nevarne snovi dalj časa na gradbišču, jih moramo skladiščiti v posebej za to namenjenih prostorih (skladišče nevarnih snovi).

Embalaža, ki se uporablja za pakiranje nevarnih snovi in posode v katerih se hranijo morajo biti takšne:

- da se nevarne snovi ne morejo razsuti, izteči ali izhlapeti;
- da se ne morejo pomešati z drugimi materiali in ne priti v stik s podom in stenami prostorov v katerih so shranjene;
- da so izdelane iz takšnega materiala, ki ga nevarne snovi ne najedajo in ne ustvarijo z njim škodljivih ali nevarnih spojin;

Navedene nevarne snovi se na gradbišču skladiščijo v namenskem skladišču, na delovnem mestu se lahko nahaja samo količina za dnevno porabo. Na gradbišču morajo biti ves čas **na voljo VARNOSTNI LISTI za vse nevarne snovi na gradbišču.**

V skladu z 8 točko Varnostnega lista je predpisana osebna varovalna oprema, ki se mora obvezno uporabljati pri delu z navedeno nevarno snovjo.

V skladu z 2 točko Varnostnega lista je potrebno upoštevati kateri plini nastajajo pri razkroju in je potrebno embalažo in ostanke nevarnih snovi ustrezno deponirati.

 _ eksplozivni _ samoreaktivne snovi _ organski peroksidi	 _ oksidativni plini _ oksidativne tekočine _ oksidativne trdne snovi	 _ snovi, ki so jedke za kovine _ jedko (povzroca hude opekline kože in poškodbe oči) _ hude poškodbe oči
 _ vnetljivi plini _ vnetljivi aerosoli _ vnetljive tekočine _ vnetljive trdne snovi _ samoreaktivne snovi _ samosegrevajoče se snovi _ snovi, ki v stiku z vodo sproščajo vnetljiv plin _ organski peroksidi	 _ akutna strupenost _ zelo strupeno (smrtno) _ strupeno	 _ okolju nevarno _ akutna strupenost za vodno okolje _ kronična strupenost za vodno okolje
 _ povzročitelj preobcutljivosti dihal _ mutageno _ rakotvorno _ strupeno za razmnoževanje _ strupeno za posamezne organe _ nevarnost pri vdihavanju	 _ plini pod tlakom	 _ akutna strupenost (zdravju škodljivo) _ draži kožo in oči _ draži dihalne poti _ povzročitelj preobcutljivosti kože _ ima narkoticne učinke _ nevarno za ozonski plašč

4. NAVEDBE POSEBNO NEVARNIH DEL

Na gradbišču v skladu s Prilogo II. uredbe varnosti in zdravja na začasnih in premičnih gradbiščih spadajo med posebno nevarna dela:

- dela pri demontaži težkih delov in/ali sklopov
- nakladanje vozil
- delo z dvigalnimi napravami
- dela kjer lahko pride do požara

Navedena dela lahko izvajajo, ob neposrednem nadzoru vodje del, samo delavci, ki so usposobljeni za takšna dela, za dela na višini pa tudi zdravstveno sposobni.

Montaža/demontaža težkih sklopov:

Montaža težkih delov je dovoljena le z uporabo ustrezne delovne opreme za prevoz in dviganje ter za to delo prirejenih pomožnih sredstev.

Izvajanje montažnih del na višini je dovoljeno samo z namenske opreme za delo na višini (dvižna ploščad, premični oder, pomožni oder, lestev). Hoja in delo na elementih, ki niso stabilni, ni dovoljena.

Montažna dela se morajo izvajati v skladu z navodili o varni montaži.

Nakladanje vozil in dela z dvigalnimi napravami:

Pri uporabi nakladalnika mora upravljavec:

- upoštevati zmanjšanje stabilnosti, ko vozila z nakladalnikom ni mogoče postaviti popolnoma vodoravno,
- pri podpiranju vozila s podpornimi nogami upoštevati nosilnost tal,
- podpreti nakladalnik z vsemi vgrajenimi podpornimi nogami, četudi se breme dviga samo na eni strani,
- pri postavljanju nakladalnika zagotoviti varne oddaljenosti do prostih električnih in drugih nadzemnih vodov,
- poskrbeti, da je vozilo zavrto in kolesa podložena s podstavki,
- praviloma krmiliti nakladalnik z nasprotne strani dviganja bremena,
- zagotoviti, da so pomožna nosilna sredstva (jeklene vrvi, verige, kavelj in drugi prijemalniki) v brezhibnem stanju,
- zagotoviti, da je tovor na vozilo naložen varno in zanesljivo povezan, pri čemer je potrebno upoštevati dovoljeno nosilnost vozila,
- zagotoviti, da je nakladalnik med prevozom zložen in nameščen na pravilen način,
- zagotoviti ukrepe v skladu s predpisi o varnosti cestnega prometa pri uporabi nakladalnika na območjih javnega prometa,
- imeti na razpolago in uporabljati predpisana osebna varovalna sredstva (ustrezna zaščitna delovna obleka in obutev, čelada, rokavice, bunda, dežni plašč, sončna očala).

Pri uporabi nakladalnika je upravljavcu prepovedano:

- preobremenjevanje nakladalnika,
- prenašanje bremena iznad mesta krmiljenja,
- grobo in sunkovito krmiljenje,
- oddaljiti se od dosega krmilnih naprav, ko je breme dvignjeno od tal,
- dvigati bremena, ki niso prosta (vkopana, pod drugim bremenom, primrzljena itd.),
- aktivirati komando za vrtenje stebra, če breme ni prosto ali v celoti dvignjeno od tal,

- prijemanje bremena s konicami vilic, obešati breme na vilice z uporabo vrvi,
- dvigati nevarna bremena (kisline, lugi, eksplozivne snovi, taline, radioaktivne snovi, jeklenke s stisnjenimi plini, če predhodno niso zagotovljeni predpisani varnostni ukrepi).

Dela pri katerih lahko pride do požara:

Vsa dela se morajo izvajati v skladu z navodili določenimi v tem varnostnem načrtu v točki 1.13.

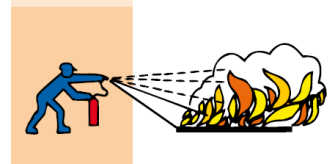
Pri delih z odprtim ognjem (plamen, iskrenje) je potrebno zagotoviti požarno stražo.

V primeru požara se izvaja gašenje:

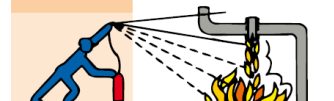
Gasiti v smeri vetra

Gorečo površino gasiti od začetka

Goreče tekočine gasiti od zgoraj nazdol

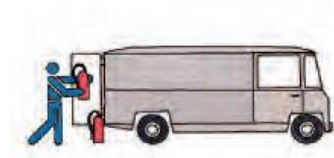
Uporabiti več gasilnikov na enkrat, ne zaporedoma

Varovati pogorišče

Uporabljene gasilnike – obnoviti

5. DOLOČITEV DELOVNIH MEST, NA KATERIH JE VEČJA NEVARNOST ZA ŽIVLJEJE IN ZDRAVJE DELAVCEV, TER VRSTE IN KOLIČINE POTREBNE OSEBNE VAROVALNE OPREME; DOLOČITEV PROSTOROV ALI DELOVIŠČ, KJER VELJAJO OLAJŠAVE V ZVEZI S SPLOŠNO ZAHTEVO NOŠENJA ČELADE

Gradbišče mora imeti vedno na zalogi zadostno količino kompletov osebne varovalne opreme:

- varnostnih čevljev (z neprebojnih podplatom in varnostno kapico, elektro izolacijskih, za delo z verižno žago, ...);
- varovalnih oblek (nepremočljiva obleka, ogrevana obleka, dobrovidna obleka, ...);
- dežnih plaščev;
- gumijastih škornjev z neprebojnimi podplati;
- varnostnih čelad;
- ušesnih čepov;
- varovalnih očal;
- varilnih ščitov;
- obraznih ščitov;
- varovalnih rokavic (pred urezi, proti kemikalijam, pred električnimi tokom, pred vročino in mrazom);
- varnostnih (signalni) telovnikov ;
- naglušnikov;
- varoval dihal in filtrov za dihala;
- varoval zapestij;
- varnostnih pasov;
- drugo po potrebi glede na vrsto del;

Vsak delavec mora imeti in uporabljati tudi vso predpisano opremo, ki jo dobi z razdelilnikom osebne varovalne opreme, ki se zamenjuje v predpisanem roku.

Delavca, ki kljub opozorilu pooblaščenega vodje gradbišča ne uporablja predpisano osebno varovalno opremo ter s takšnim ravnanjem ogroža svojo varnost in varnost drugih delavcev, mora neposredni odgovorni vodja del odstraniti z gradbišča.

Na gradbišču mora biti **za obiskovalce** vedno na voljo število čelad, ki ustreza številu obiskovalcev, minimalno pa **5 kosov** varnostnih čelad.

Vsi obiskovalci morajo biti naprej najavljeni in njihov obisk odobren s strani koordinatorja za varstvo in zdravje pri delu v fazi izvajanja del.

V primerih, ko ne moremo s tehničnimi ukrepi (organizacijskimi, kolektivnimi) v celoti preprečiti tveganja za nastanek nezgod pri delu, moramo delavcem zagotoviti osebno varovalno opremo. Osnova za določitev osebne varovalne opreme za posamezno delovno mesto je izdelana ocena tveganja, iz katere mora izhajati katerim nevarnostim je zaposleni pri svojem delu izpostavljen in katero varovalno opremo mora zaradi tega uporabljati. V primeru nevarnih del in še posebej posebno nevarnih del, ki niso navedena, je potrebno uporabiti ustrezno varovalno opremo v skladu z dogovorom s koordinatorjem za varstvo in zdravje pri delu v fazi izvajanja del.

Na gradbišču so sledeča dela na katerih je večja nevarnost za nezgode pri delu. Pri svojem delu morajo zaposleni uporabljati navedeno osebno varovalno opremo:

- zemeljska dela – 1, 7, 9, 11, 12, 14, 16, 17
- zidarska in betonerska dela – 1, 7, 9, 12, 16, 17, 18
- dela z vročim bitumnom – 1, 5, 7, 9, 12, 16, 17
- opaževanje in razopaževanje – 1, 7, 9, 12, 16, 17, 18
- dela z verižno žago – 1, 2, 5, 7, 10, 12, 16, 17
- mizarska dela – 1, 3, 7, 9, 12, 16, 17, 18
- dela ključavničarjev – 1, 3, 4, 7, 9, 12, 16, 17, 18
- dela monterjev – 1, 3, 4, 7, 9, 12, 16, 17, 18
- delo strojnika avtodvigala in kamionskega dvigala – 1, 2, 7, 9, 12, 16
- delo signalista – 1, 3, 9, 11, 12, 13, 14, 16
- delo pri povišanem hrupu – 1, 2, 9, 11, 12, 13, 14, 16
- delo ob povečani koncentraciji praha – 1, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 16
- dela, ko obstoja nevarnost letečih drobcev – 1, 3 ali 5, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 16
- delo ob dežju – 1, 9, 11, 12, 13, 16
- delo ob slabši vidljivosti, dela ob potekajočem prometu – 1, 9, 11, 12, 13, 14, 16
- izvajanje nadzora – 1, 9, 16

Legenda osebne varovalne opreme:

1. varovalna čelada za uporabo v gradbeništvu
2. ušesni čepi in naglušniki
3. varovalna očala
4. varilni ščit
5. obrazni ščit
6. varovalo dihal (filter za prah)
7. rokavice za varovanje pred preboji, urezi
8. rokavice za varovanje pred elektriko
9. varovalni čevlji s kapico in z neprebojnimi podplati
10. varovalni čevlji za delo z verižno žago
11. gumi škornji z neprebojnimi podplati
12. varovalna obleka
13. nepremočljiva obleka ali dežni plašč
14. dobro vidna obleka
15. popolna oprema za preprečevanje padcev (varnostni pasovi, telesni pasovi, varnostne vrvi)
16. varnostni (signalni) telovnik
17. varovala zapestij;
18. kolenčna varovala;

Zaščitna obutev	SIST EN ISO 20345:2012, S3 SRC
Zaščitna obleka	SIST EN ISO 13688:2013
Rokavice s protiurezno zaščito	SIST EN 388:2016+A1:2019 , Kat.2 zmogljivostni nivo: 3131X
Zaščitna čelada	SIST EN 397:2012
Varovalna očala	SIST EN 166:2002, BT KN
Polobrazna maska za zaščito dihal	SIST EN 140:1999, Filter FFA1P2
Odsevni telovnik	SIST EN ISO 20471:2013
Ušesni čepki	SIST EN 352-2:2003, (SNR):22 dB

Obrazna maska-filtri (pri delu kjer se sprošča prah)	EN 14387:2004+A1:2008, Filter FFP2
Varovalno-pozicijski pas z delovno-pozicijsko vrvjo (dolžine do 1,5m)	SIST EN 358:2019
Obrazna maska-filtri	EN 14387:2004+A1:2008, filter A2
Ščitniki za kolena	SIST EN 14404:2005 +A1:2010
Rokavice pred mehanskimi nevarnostmi	SIST EN 388:2016+A1:2019 Kat.2, zmogljivostni nivo: 4131

Varovalno čelado morajo na gradbišču nositi vse osebe, ki se nahajajo na gradbišču. Obveznost nošenja čelade velja zlasti v naslednjih primerih:

- kjer obstaja možnost padca predmetov na glavo;
- kjer je možnost padca v globino;
- kjer je možen udarec v glavo;
- na vseh drugih mestih in delih, kjer obstaja možnost poškodbe glave;

Vsa ogrožena mesta, kjer je obvezna uporaba varnostne čelade je potrebno ustrezno označiti (opozorilne table za nošenje čelade).

Znak, ki določa obvezno nošenje varnostne čelade, mora biti postavljen na vseh dohodih na gradbišče in na izhodih iz objektov na gradbišče.

Kadar obstaja nevarnost za poškodbe glave samo na delu gradbišča, lahko koordinator za varnost in zdravje v fazi izvedbe projekta določi, da se mora varnostna čelada nositi samo na tem delu gradbišča. Ogroženi prostor se posebej označi, na vseh dostopih v to področje pa postavi ustrezne znake za obveznost nošenja varnostne čelade !

Ko koordinator za varnost in zdravje v fazi izvedbe projekta ugotovi, da nevarnosti za poškodbo glave ni več, se znake za obvezno uporabo varnostne čelade odstrani, ukrep pa vpiše v knjigo ukrepov za varno delo !

6. SMERNICE ZA USKLAJEVANJE INTERAKCIJE Z INDUSTRIJSKIMI AKTIVNOSTMI V NEPOSREDNI BLIŽINI GRADBIŠČA, TUDI Z ZAČASNO PREKINITVIJO KOMUNALNIH VODOV, ČE JE TO POTREBNO

Gradbišče se nahaja naseljenem okolju, tako da obstaja vpliv gradbišča na okolico.

Zaradi gradnje in povečanega transporta zaradi gradbišča bo prišlo do povečanega hrupa ter motenj v prometu. Ves čas bo potrebno izvajati dela tako, da so te motnje čim manjše in čim krajše. Cestne zapore je potrebno izvajati v skladu s pridobljenimi soglasji. Nad postavljeno prometno signalizacijo je potrebno izvajati stalen nadzor. Izvedejo se naj v najmanj motečem terminu. V primeru popolnih zapor je potrebno poskrbeti tudi za ustrezno obveščanje prizadetih.

Izvajanje zemeljskih del (v manjši meri ob fasadi) v neposredni bližini električnih instalacij, vodovoda, plinovoda in podobno je potrebno z veliko mero pazljivosti, v vsakem primeru ročno ter v prisotnosti ter pod nadzorom strokovne osebe lastnika instalacij, da nebo prišlo do poškodb teh instalacij ter s tem do nepotrebnih izpadov in motenj v oskrbi.

Glede na to, da se bo izgradnja izvajala v več fazah, predvidoma različni izvajalci, se je potrebno pred začetkom izvajanja del dogovoriti med izvajalci del glede medsebojnega varovanje ter urejanja skupnih del gradbišča. Potrebno je podpisati dogovor o medsebojnem varovanju.

V času izvajanja del bodo predvideni moteči vplivi na okolico.

- hrup
- prašenje
- transport tovornih vozil

Hrup

Zaradi izvajanja del na gradbišču bo povzročena obremenitev okolja s hrupom. Pri omejevanju delovnega časa in emisije hrupa se upošteva uredba o hrupu v naravnem in življenjskem okolju Ur.l.RS 45/95.

Prašenje

Prašenje se pojavlja pri gradbenih delih.

Glede na bližino drugih objektov, je potrebno tudi transportne poti polivati z vodo, da se prepreči prekomerno prašenje.

Sortiranje materiala s premetavanjem je prepovedano.

Transport tovornih vozil in mehanizacije po internih poteh

Zaradi transporta vozil po gradbišču bo lahko povzročeno onesnaževanje asfaltiranih poti. Izvajalec zagotovi redno čiščenje cestišča tako blata kakor drobnih frakcij, ki bi imele za posledico poslabšanje voznih razmer in varnosti na parkirišču in cesti.

V primeru nepredvidenih ovir se morajo udeleženci izgradnje medsebojno dogovoriti o skupnih ukrepih varstva pri delu.

Vse morebitne prekinitve oziroma zapore je potrebno pooblaščenim organizacijam javiti najmanj 8 dni pred izvedbo.

7. TERMINSKI PLAN- NAČRTOVANO ZAPOREDJE, ISTOČASNOST, ROKI ZA IZVEDBO DEL

Natančni terminski načrti bo podal izvajalec del.

8. SKUPNI UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

Za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu, je za ves čas gradnje potrebno zagotavljati sledeče skupne varnostne ukrepe:

- zagotoviti sodelovanje koordinatorja za varnost in zdravje pri delu že v fazi projektiranja objekta;
- izdelati varnostni načrt za gradbišče;
- skleniti pisni sporazum o skupnih varnostnih ukrepih z vsemi izvajalci del;
- imenovati koordinatorja za varnost pri delu v fazi izvedbe;
- nastaviti knjigo ukrepov za varno delo;
- urediti zavarovanja gradbišča proti okolici z namestitvijo gradbiščne ograje, ureditvijo vhoda in izhoda ter namestitvijo napisne table o objektu z vsemi opozorilnimi in obvestilnimi tablam;
- urediti in namestiti pomožne prostore na gradbišču, ki so nujno potrebni (garderoba, sanitarije, umivalnice, jedilnica, prostor za počitek in ogrevanje, pisarniški prostor in drugo)
- zagotoviti sanitarno in pitno vodo;
- urediti dostop ter transportne poti na gradbišču, poti za pešce ter zasilnega izhoda in njihovo vzdrževanje ter vzdrževanje površine tal na delovišču, da je omogočeno varno gibanje pri opravljanju dela
- zagotoviti namestitev gradbiščnih montažnih kontejnerjev za skladiščenje orodja i drobnega materiala in ureditev deponij za skladiščenje gradbenih materialov na prostem;
- zagotoviti namestitev zabojnikov za smeti in organiziranje odvoza, določiti režim in mesto zbiranja nevarnih odpadkov ter odvoza;
- zagotoviti zavarovanje vseh nevarnih mest v različnih fazah gradnje (ograje, prekritja, podesti za dostop, opozorilne table,..);
- zagotoviti namestitev ročnih gasilnih aparatov, organiziranje požarne straže;
- vse izvajalce del poučiti o predpisanih požarnovarnostnih ukrepih, ki veljajo za gradbišče;
- zagotoviti ureditev električnih napeljav za pogon naprav in strojev ter razsvetljave na gradbišču;
- zagotoviti preglede in preizkuse delovne opreme ter elektro meritve;
- zagotoviti izdelavo delovnih in podpornih odrov in opažev;
- zagotoviti organiziranje prve pomoči, namestitev omarice za prvo pomoč, namestitev potrebnih telefonskih števil;
- zagotoviti organiziranje prehrane med delom ter prenočišč po potrebi;

Vsak izvajalec, podizvajalec oziroma kooperant, ki izvaja delo na tem gradbišču, mora imeti na gradbišču ves čas izvajanja del sledečo dokumentacijo:

- dokazila o ustrezni strokovni usposobljenosti delavcev (za delo z avtodvigali, dviznimi ploščadmi, delovnimi stroji);

- potrdila o opravljenem preizkusu znanja iz varnosti pri delu ter požarne varnosti;
- zdravniška spričevala o zdravstveni sposobnosti;
- dokazila da so delavci zaposleni in prijavljeni (za tujce dovoljenje za delo);
- za vso delovno opremo s povečano nevarnostjo (avtodvigala, dvizne ploščadi, delovni stroji, ostali nevarni stroji) je potrebno razpolagati z izjavo o skladnosti oziroma potrdila o periodičnih pregledih, s katerimi se dokazuje, da je oprema varna za uporabo;

Pred začetkom izvajanja del mora vsak izvajalec na gradbišču vključno s podizvajalci ali kooperanti predložiti koordinatorju Seznam zaposlenih delavcev na gradbišču z zahtevanimi podatki in seznam delovne opreme s povečano nevarnostjo.

Delavci, ki nimajo zahtevanih veljavnih dokazil, ne morejo opravljati dela na tem gradbišču. Prav tako se ne sme uporabljati delovna oprema s povečano nevarnostjo, za katero se ne razpolaga z veljavno listino o pregledu.

Skupni ukrepi, ki jih je potrebno upoštevati na gradbišču ob sočasnem izvajanju različnih del:

- imenovanje koordinatorja v fazi izvajanja za gradbišče;
- omejitev vstopa na gradbišče - brez dovoljenja koordinatorja vstop ni dovoljen;
- ustrezna označitev gradbišča - obvezno nošenje varnostnih čelad, prepoved vstopa na gradbišče..... itd.;
- čiščenje in vzdrževanje prometnih poti na gradbišču, cest in pločnikov;
- ustrezna ureditev vseh dostopov in poti ter zavarovanja gradbišča (v skladu z varnostnim načrtom);
- nabava ustrezne opreme za nudenje prve pomoči;
- namestitev ustreznega števila gasilnih aparatov oz. gasilnikov;
- opravljeni morajo biti ustrezni pregledi delovne opreme pred začetkom del;
- ustrezna namestitev in zagotovitev varovalne opreme;
- priklop elektrike na razdelilno omarico in varovanje vodov za razsvetljavo in vodo;
- izvedba ustreznih meritev električne napeljave na gradbišču;
- namestitev ustreznih pomožnih prostorov, ki so nujno potrebni (pisarne, garderobe, sanitarije, skladišče, tesarska lopa);
- ob sanitarnem kontejnerju urediti zabojnik za kemične odpadke, ki jih je potrebno tedensko odvažati;
- zagotovitev skupnega varovalnega ukrepa za zagotavljanje zaščite pred padci iz višine (varovalne ograje, lovilni odri, nosilni kovinski odri, premični odri, plezajoči opaži - odri).
- urediti fizično varovanje gradbišča in po potrebi požarno stražo;
- vsak izvajalec na skupnem gradbišču mora z ustreznimi varnostnimi in požarnovarnostnimi ukrepi zagotoviti varnost svojih delavcev in hkrati zagotoviti, da njegovi delavci ne ogrožajo varnosti drugih delavcev;
- odgovorne osebe izvajalca ali podizvajalca del so se dolžne dnevno, pa tudi sproti dogovoriti o načinu izvajanja del in potrebnih varstvenih ukrepih in vpisati v kontrolno knjigo dogovorov;
- knjigo ukrepov za varno delo nastavi koordinator naročnika del v fazi izvajanja projekta za usklajevanje in izvajanje varnega dela in požarnega varstva na gradbišču. Knjiga ukrepov za varno delo predstavlja hkrati register vseh dogovorov o varnem načinu dela in izvajanja varstva pred požarom med izvajalci in podizvajalci na gradbišču;

- vsako podjetje ali podizvajalec na gradbišču je samo odgovorno za škodo, ki nastane v zvezi z nesrečami, poškodbami pri delu ali nastalim požarom, povzročenim od njegovih delavcev;
- odgovorne osebe izvajalca ali podizvajalca, ki izvajajo dela na gradbišču morajo imeti na gradbišču predpisano dokumentacijo:

Dokumentacija za delavce:

- odločba in podatki o strokovni usposobljenosti,
- zdravniško spričevalo o delovni sposobnosti,
- potrdilo o opravljenem preizkusu znanja iz varstva pri delu in varstva pred požarom.

Dokumentacija izvajalca del:

- kooperantska pogodba,
- podpisani pisni dogovor o skupnih varstvenih in požarno varstvenih ukrepih,
- obrtno dovoljenje ali registracijo podjetja,
- pogodba o zaposlitvi,
- potrdilo o zdravstvenem in invalidskem zavarovanju,
- za tuje državljane delovno in bivalno dovoljenje

Dokumentacija za sredstva za delo:

- poročilo o pregledu in preizkusu sredstev za delo,
- spričevalo o varnosti ali izjava za uvoženo opremo (izjavo o skladnosti, tehnično soglasje).

Koordinator v fazi izvajanja projekta ima na osnovi izdelanega varnostnega načrta naslednje pravice in dolžnosti:

- Zahteva poročila od odgovornih oseb izvajalcev o izvedenih varstvenih in požarno varstvenih ukrepih za varovanje svojih delavcev in drugih izvajalcev na gradbišču.
- Zahteva od odgovornih oseb izvajalcev, da medsebojno usklajujejo varstvene in požarno varstvene ukrepe na gradbišču.
- Zahteva od odgovornih oseb izvajalcev, da vpisujejo dogovorjene varstvene in požarno varstvene ukrepe v knjigo ukrepov za varno delo in jo podpisujejo.
- Zaustavi delo, če delavci v določenem podjetju ne izpolnjujejo varnostnih in požarno varstvenih ukrepov in bi takšno ravnanje lahko bilo nevarno za zdravje in življenje delavcev na gradbišču, oziroma bi lahko bila povzročena materialna škoda.
- Pregleduje dokumentacijo pri posameznih podjetjih (elaborati in ukrepi varstva pri delu in varstva pred požarom).

9. OBVEZNOSTI VODIJ POSAMEZNIH DEL O MEDSEBOJNEM OBVEŠČANJU O POTEKU FAZ DELA

Vodje izvajalcev del morajo o začetku del in o svoji prisotnosti in istočasnosti na gradbišču o tem obvestiti koordinatorja za varnost in zdravje pri delu v fazi izvedbe projekta. Ugotoviti morajo ali je potrebno pred začetkom del v zvezi z varnostnim načrtom še dodatno izvesti kakšne ukrepe v zvezi s svojim delom, ki niso navedeni v izjavi o varnosti z oceno tveganja pri posameznem izvajalcu.

Vsak vodja del na gradbišču se mora pred začetkom del seznaniti z varnostnim načrtom in se o nejasnostih, ki sledijo iz varnostnega načrta pogovoriti s koordinatorjem za varnost in zdravje pri delu v fazi izvedbe projekta.

Ob vsakem odstopanju od varnostnega načrta in nezmožnosti izvedbe svojega dela na gradbišču, se izvajalec uskladi s koordinatorjem v fazi izvajanja projekta glede na nastalo spremembo na pram varnostnemu načrtu ter o novih, spremenjenih oz. dodatnih varnostnih ukrepih na gradbišču.

Če je ugotovljeno, da se določena dela ne morejo istočasno ali zaporedno izvajati zaradi drugačne izvedbe kot je bilo na začetku predvideno in dogovorjeno, je o tem nujno potrebno obvestiti koordinatorja za varnost in zdravje pri delu v fazi izvedbe projekta.

Vsak, ki je na gradbišču o vsaki spremembi iz varnosti in zdravja pri delu o tem obvesti koordinatorja za varnost in zdravje pri delu v fazi izvedbe projekta.

Vsaka pomanjkljivost oz. hujše kršitve v zvezi z neupoštevanjem temeljnih načel iz varnosti in zdravja, ki jo opazi vodja izvajalca enega delodajalca, da teh načel drugi ne spoštuje, to zabeleži v knjigo ukrepov za varno delo in o tem obvesti koordinatorja, ki ustrezno ukrepa.

Vse ukrepe, ki niso bili predvideni v varnostnem načrtu, mora koordinatorski pri delu v fazi izvedbe projekta zabeležiti v knjigo ukrepov za varno delo. Knjiga mora biti ves čas dostopna vsem izvajalcem na gradbišču.

O vseh ukrepih za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev morajo biti seznanjeni vsi delavci na gradbišču. Obveščanje se izvaja v pisni obliki (z navodili) razumljivi vsem zaposlenim na gradbišču. Osnovne informacije o skupnih ukrepih morajo biti napisane v gradbiščnem redu, ki ga je potrebno izobesiti v gradbiščni pisarni, garderobi in na oglasni deski.

Odgovorni vodja gradbišča ima na osnovi pisnega dogovora o skupnih ukrepih varstva pri delu na gradbišču med naročnikom in izvajalci del, naslednje pravice in dolžnosti:

- Zahteva poročila od odgovornih oseb izvajalcev del o izvedenih varstvenih in požarno varstvenih ukrepih za varovanje svojih delavcev in drugih izvajalcev na gradbišču.
- Zahteva od odgovornih oseb izvajalcev, da medsebojno usklajujejo potek posameznih faz dela, ter usklajujejo varstvene in požarno varstvene ukrepe na gradbišču.
- Zahteva od odgovornih oseb izvajalcev, da vpisujejo dogovorjene varstvene ukrepe v knjigo ukrepov za varno delo in jo podpisujejo.
- Zaustavi delo, če delavci v določenega izvajalca ne izpolnjujejo varnostnih ukrepov in bi takšno ravnanje lahko bilo nevarno za zdravje in življenje delavcev na gradbišču oz. bi lahko bila povzročena materialna škoda.

- Pregleduje dokumentacijo posameznih podizvajalcev glede varstva pri delu in požarnega varstva.
- Vsi izvajalci in podizvajalci so podrejeni nadzoru vodje gradbišča in koordinatorju varstva pri delu v fazi izvedbe projekta
- Odgovorne osebe izvajalca in podizvajalcev del so se dolžne dnevno, pa tudi sproti dogovoriti o načinu izvajanja del in potrebnih varstvenih ukrepih in vpisati le te v knjigo ukrepov za varno delo.

Koordinator za varnost in zdravje pri delu v fazi izvajanja projekta ima naslednje naloge:

- Usklajuje izvajanje temeljnih načel varnosti in zdravja pri delu:
 - pri sprejemanju odločitev o tehničnih in/ali organizacijskih vidikih pri planiranju posameznih faz dela,
 - pri določanju rokov, ki so potrebni za varno dokončanje posameznih faz dela, ki se izvajajo hkrati ali zaporedno,
- Usklajuje izvajanje ustreznih določb, da bi zagotovil, da delodajalci in samozaposlene osebe:
 - dosledno upoštevajo temeljna načela varnosti in zdravja pri delu v fazi izvajanja projekta,
 - ravna po tem varnostnem načrtu,
- Izdela ali zagotovi, da se izdela potrebna uskladitev varnostnega načrta in dokumentacije s spremembami na gradbišču.
- Zagotavlja sodelovanje in medsebojno obveščanje izvajalcev del, ki bodisi hkrati ali eden za drugim delajo na gradbišču in njihovih delavskih predstavnikov, s ciljem preprečevanje poškodb ali zdravstvenih okvar pri delu.
- Preverja varno izvajanje delovnih postopkov in usklajuje načrtovane aktivnosti.
- Zagotavlja, da na gradbišče vstopajo le osebe, ki so na gradbišču zaposlene in osebe, ki imajo dovoljenje za vstop na gradbišče.

10. GRADBIŠČNI RED (IZVLEČEK UKREPOV IN PRAVIL ZA ZAGOTOVITEV VARNOSTI NA GRADBIŠČU)

SPLOŠNO (OPOZORILA IN DOLOČILA):

- Delavec je dolžan opravljati svoje delo z vso pozornostjo, da ne ogroža lastnega zdravja in življenja ter zdravja in življenja drugih oseb na gradbišču.
- Delavec mora biti telesno in duševno sposoben varno opravljati svoje delo.
- Delavec mora na delo prihajati spočit in trezen, med delom pa ne sme uživati alkohola, narkotikov ter drugih sredstev, ki lahko negativno vplivajo na zbranost in delo delavca.
- Pred nastopom dela, pri premestitvi na drugo delovno mesto ter periodično (vsaki 2 leti), mora biti delavec zdravniško pregledan.
- Delavec je dolžan zaupati osebnemu zdravniku svoje zdravstvene hibe in bolezni, ki jih je z zdravniškim pregledom težko ugotoviti (slab vid, padavica, omotičnost, naglušnost,...).
- Delavec lahko samostojno opravlja svoje delo, če ima ustrezno strokovno izobrazbo in če je poučen z nevarnostmi, ki izhajajo iz narave dela na njegovem delovnem mestu.
- Pravica in dolžnost delavca je, da ga neposredni vodja del seznani z nevarnostmi, ki izhajajo iz narave dela na njegovem delovnem mestu.
- Delavec sme opravljati le delo, ki mu je dodeljeno.
- Delavec sme uporabljati pri delu le tiste naprave, priprave in stroje, ki so za njegovo delovno mesto predpisani.
- Delavec sme uporabljati le tiste naprave, priprave in stroje, ki so tehnično brezhibni.
- Pred vključitvijo naprav, priprav in strojev v električno omrežje, se mora delavec prepričati, da ne ogroža življenja in zdravja drugih delavcev in oseb na gradbišču.
- Okvaro na napravah, pripravah in strojih mora delavec javiti neposrednemu vodji del.
- Delavcu ni dovoljeno samostojno popravljati okvare na napravah, pripravah in strojih, še zlasti okvar na električnih delih.
- Popravilo okvar na napravah, pripravah in strojih lahko izvajajo le strokovno usposobljene osebe.
- Delavec lahko odkloni delo, če mu grozi neposredna nevarnost za zdravje in življenje, ker niso izvedeni vsi varnostni ukrepi za varno delo.
- Med delovanjem naprav, priprav in strojev je prepovedano vsakršno, tudi začasno odstranjevanje varnostnih naprav, mazanje, čiščenje in drugo, razen za naprave, priprave in stroje, ki so tako prirejeni.
- Delavec mora biti seznanjen z ukrepi kako ravnati, če pride do izpada električnega toka.
- Naprave, priprave in stroje je potrebno izključiti iz električnega omrežja po končanem delu, ob premorih ter pri vsakem odhodu delavca iz delovnega mesta.
- Delavec mora biti pri svojem delu zbran, ne sme motiti drugih delavcev in se ne sme po nepotrebnem oddaljiti od svojega delovnega mesta.

UREDITEV GRADBIŠČA:

- Gradbišče mora biti urejeno tako, da bo omogočeno neovirano ter varno izvajanje vseh del na gradbišču oz. urejeno mora biti v skladu z načrtom ureditve gradbišča.

Ureditev in vzdrževanje komunikacij:

Izven gradbišča:

- Dolžnost gradbišča je, da skrbi za to, da se na zunanje prometnice ne nanaša material, predvsem pri izvajanju zemeljskih del in ob slabem vremenu. Kadar pride do onesnaženja zunanjih - javnih prometnic, je potrebno sproti očistiti in odstranjevati nanesen material.

Notranje prometnice in poti:

- Vse notranje poti se morajo izvesti kot je nakazano v načrtu ureditve gradbišča. Biti morajo redno vzdrževane in očiščene.
- Material ob teh prometnicah mora biti tako zložen, da ne sega v prometnico oz. da ne obstaja nevarnost zrušitve na cesto.
- Prehodi, dostopi in rampe morajo biti izdelane v skladu z varnostnim načrtom in redno vzdrževane in očiščene.

Določitev kraja, prostora in načina razmestitve gradbenega materiala:

- Ves material na gradbišču mora biti razmeščen na mestih kot je prikazano v načrtu ureditve gradbišča.
- Material, ki se zлага mora biti tako zložen, da ni možna porušitev ter da je lahko dostopen.
- Pri mehaniziranem transportu je dovoljena max. višina nakladanja materiala 6,0 m, pri ročnem nakladanju in zlaganju materiala pa je max. višina 2,0 m.

Označitev in zavarovanje nevarnih mest na gradbišču:

- Zadrževanje na mestih, ki so pod dvigalnimi napravami ter na poteh tik ob objektu ni dovoljeno.
- Del pomožnih objektov na gradbišču kot so garderobe, sanitarije, gradbiščne pisarne, skladišča, ipd. je lociranih znotraj dosega mostnih dvigal, kjer možnost padanja bremen z višine, zato je potrebna še posebna previdnost in obveznost nošenja varnostnih čelad.
- Pri izvajanju vseh del, kjer se uporablja odprti ogenj ali povzroča iskrenje oz. so fizikalne lastnosti materialov takšne, ki lahko povzročijo vžig, je potrebno s strani izvajalca posvetiti posebno pozornost:
 - Dodatnemu zavarovanju mesta uporabe ognja.
 - Odstranitvi vnetljivih materialov iz neposredne okolice.
 - Organizaciji požarne straže in namestitvi gasilnih sredstev.

OSEBNA VAROVALNA OPREMA:

- Delavec mora uporabljati osebno varovalno opremo, ki je za njegovo delovno mesto predpisana.
- Delavec mora uporabljati osebno varovalno opremo povsod, kjer obstaja nevarnost poškodb pri delu, še posebej na mestih, ki so označena z varnostnimi znaki.
- Osebna varovalna oprema, ki jo delavec uporablja pri delu mora biti vedno brezhibna in pred pričetkom del vedno natančno pregledana.
- Na delovnih mestih, kjer je večja nevarnost za zdravje in življenje delavca, mora delavec poleg osebne varovalne opreme uporabljati še dodatno varovalno opremo, ki ga varuje pred nevarnostmi, ki izhajajo iz narave teh del.
- Na gradbišču, kjer opravlja delo več izvajalcev, izvajalci del s sporazumom o skupnih varnostnih ukrepih določijo varnostne in požarne ukrepe in normative, skupno organizacijo varstva pri delu in varstva pred požarom ter pravice in obveznosti delavcev, ki so odgovorni za zagotavljanje varnega delovnega okolja in delovnih razmer.
- Vsa varovalna oprema (osebna in dodatna) mora biti atestirana in opremljena s pisnimi navodili za uporabo, vzdrževanje in shranjevanje.

DVIGOVANJE IN PREMEŠČANJE TEŽKIH BREMEN:

- Je nevarno zaradi možnih poškodb hrbtenice.
- Težka bremena morajo delavci dvigovati s počepom in ne z upognjeno hrbtenico.
- Težka bremena morajo delavci dvigovati s celim telesom in se samo z rokami.
- Obremenitev telesa naj bo simetrična, breme čim bližje telesu, koliko dopuščajo to pogoji dela.
- Pri prenašanju težkih bremen v skupini, naj bodo delavci enakih višin in fizične zunanosti.
- Največja dovoljena masa posameznega predmeta pri ročnem prenašanju bremen sme znašati največ 55 kg na delavca.
- Prevažanje, nakladanje in skladanje težkih predmetov in materialov se mora vršiti na mehaniziran način. Za vsa transportna sredstva mora gradbišče imeti ustrezno dokumentacijo in sicer:
 - Interno uporabno dovoljenje.
 - Navodila za upravljanje in vzdrževanje.
 - Strokovno usposobljene upravljalce.

POŠKODBE IN NEZGODE PRI DELU:

- Poškodbe pri delu mora delavec javiti neposrednemu vodji del. Če je delavec tako poškodovan, da ne more poškodbe javiti sam, to stori njegov najbližji sodelavec.
- Na gradbišču mora biti organizirana posebna služba prve pomoči za nujne intervencije v primeru poškodb in nesreč (usposobljeni delavci za nudenje prve pomoči).
- Ob poškodbi delavca je potrebno poklicati delavca usposobljenega za nudenje prve pomoči, ki nudi poškodovanemu delavcu prvo pomoč. Hkrati je potrebno izvesti vse ukrepe, da ne pride do širjenja nesreče.
- Na gradbišču mora biti vedno na razpolago omarica prve pomoči, ki mora vsebovati vsa predpisana sredstva za nudenje prve pomoči.
- Delodajalec mora inšpekciji dela takoj prijaviti vsako nezgodo pri delu s smrtnim izidom, ali nezgodo pri delu, zaradi katere je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, vsako kolektivno nezgodo, vsak nevaren pojav in vsako ugotovljeno poklicno bolezen.
- Pri delovnih nesrečah, delavci v okolici nesreče ne smejo ničesar spreminjati, dokler niso razjasnjeni vzroki nesreče.

DELOVNA MESTA DELAVCEV:

- Okolica delovnega mesta ne sme biti zatrpna z delovnim materialom in drugim materialom.
- Delavec ne sme puščati orodja na delovnem mestu kjerkoli, ampak ga mora pravilno in sproti odlagati na odrejeno mesto.

POMOŽNI PROSTORI:

- Vse pomožne prostore (garderobe, sanitarije, pisarne, itd.) je potrebno vsakodnevno vzdrževati in čistiti.
- Delavec mora imeti delovno omarico vedno čisto in urejeno, v času odsotnosti pa zaklenjeno.

GRADBIŠČNI – DELOVIŠČNI RED

1. VSTOP NA GRADBIŠČE - DELOVIŠČE		
 	- Vstop na gradbišče – delovišče je dovoljen samo na določenih mestih, ki jih odredi vodja gradbišča – delovišča (glavni vhod, pomožni vhod). - Vhod na gradbišče - delovišče se mora najaviti v pisarni gradbišča, ki je ustrezno označena. - Vstop na gradbišče – delovišče je dovoljen samo zaposlenim delavcem, izvajalcem obrtniških del pa po predhodni odobritvi odgovornega vodja del. - Gost oz. nezaposlene osebe lahko vstopijo in hodijo po gradbišču - delovišču samo v spremstvu pooblaščenih oseb, vsaka nezaposlena oseba, ki se nahaja na gradbišču – delovišču se mora vpisati v knjigo ukrepov za varno delo.	
2. VAROVALNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA DELA		
 	- Za zagotovitev varnosti na gradbišču – delovišču je vsak delavec dolžan opravljati svoje delo z vso pazljivostjo, tako da s svojim delom ne ogroža lastnega življenja in zdravja svojih sodelavcev. - Delavec mora biti zdravstveno, telesno in duševno sposoben in zmožen za varno izvajanje svojih del. Na delo mora prihajati spočit in trezen, med delovnim časom pa se mora vzdržati uživanja alkoholnih pijač in drugih narkotičnih sredstev. - Delavec sme opravljati le tista dela, ki so mu bila odrejena oz. za katera ima opravljen preizkus iz VPD oz. je zdravstveno zmožen. Delavci se ne smejo nahajati na ogroženih območjih. - Na gradbišču – delovišču je obvezna uporaba osebne varovalne opreme, ki jo ima delodajalec predpisano v izjavi o varnosti z oceno tveganja oz. v varnostnem načrtu. Na določenih mestih pa je še dodatno potrebno nositi varnostno čelado zaradi možnosti padca predmetov na glavo ali padca delavca z višine. Varnostna čelada je obvezna na mestih, ki so določena s varnostnim načrtom in/ ali posebej označena z varnostnim znakom.	
3. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH		
	- Pred pričetkom dela mora delavec skrbno preveriti, če je delovna oprema, ki jo bo uporabljal, v brezhibnem stanju. - Vsako okvaro na strojih in delovni opremi in osebni varovalni opremi mora delavec takoj prijaviti neposrednemu vodji oz. koordinatorju za varnost, ki to vpiše v knjigo ukrepov za varno delo na gradbišču – delovišču. Prijaviti pa mora tudi vsako drugo opaženo pomanjkljivost ali pojav, ki bi lahko ogrozil življenje in zdravje delavcev. - Delavcu ni dovoljeno samostojno popravljati okvar, ki nastanejo na delovni opremi in orodjih, zlasti še okvar na elektro instalacijah in elektro opremi. - Če grozi delavcu pri delu neposredna nevarnost za življenje zato, ker niso izvedeni varnostni ukrepi, ima pravico in dolžnost odkloniti delo na takem delovnem mestu, dokler se ne izvedejo ustrezni varnostni ukrepi. - Med obratovanjem delovne opreme je prepovedano vsako, tudi začasno, odstranjevanje varnostnih naprav, merjenje, čiščenje in mazanje. Če se delovna oprema ob prekinitvi električnega toka ustavi, je potrebno izključiti pogon delovne opreme. Pogon delovne opreme se mora ustaviti tudi ob koncu dela, pred odmorom ter ob vsaki, tudi začasni, odstranitvi delavca od delovne opreme.	

4. V PRIMERU DELOVNE NEZGODE PRVA POMOČ, POŽAR IN REŠEVANJE

 	- Dviganje in premeščanje težkih bremen je nevarno zaradi poškodb, predvsem hrbtenice. Zato je treba bremena dvigati tako, da delavec počepne in dviga z ravnim hrbtom in ne izvajati dvigovanja bremen iz predklona. - Vsako tudi najmanjšo poškodbo pri delu, čeprav zaradi nje ni potreben obisk pri zdravniku oziroma bolniški stalež, mora delavec takoj prijaviti svojemu neposrednemu vodji, ki mora izpolniti obrazec o prijavi poškodbe in jo vpisati v knjigo ukrepov za varno delo. Koordinator za varnost in zdravje pri delu po potrebi o poškodbi obvesti inšpektorja. - Na kraju nastanka težje poškodbe pri delu ne sme nihče ničesar spreminjati, dokler poškodba ni raziskana. Dovoljeno je samo nudenje prve pomoči ponesrečencu ter izvrševanje najnujnejših ukrepov, da ne bi prišlo do ponovitve poškodbe.. - Dolžnost vsakega zaposlenega je, da poskuša začetni požar pogasiti s priročnimi gasilnimi sredstvi, ki so na razpolago na gradbišču – delovišču, če to ni mogoče je potrebno poklicati center za obveščanje na tel: 112
--	---

5. UKREPI PO ZAKLJUČKU DELA

	- Na gradbišču – delovišču mora delavec neprestano vzdrževati red in čistočo. Vhodi in izhodi do gradbišča – delovišča in delovne opreme morajo biti prosti in ustrezno označeni. Njihova okolica ne sme biti založena z delovno opremo, gradbenim materialom ipd.. - Po končanem delu izklopi vse porabnike električne energije. - Odlaganje oblačil in obuval na delovnem mestu ali celo na delovno opremo ni dovoljeno. Zato mora delavcu biti na razpolago garderobna omarica. Delavec je dolžan imeti garderobno omarico vedno pospravljeno in čisto, v njegovi odsotnosti pa zaklenjeno. - Po končanem dnevnem delu se gradbišče – delovišče zaklene in zapusti pospravljeno, ključke gradbišča – delovišča ima odgovorni vodja gradbišča – delovišča ali njegov namestnik.
---	--

6. POMEMBNE TELEFONSKE ŠTEVILKE

KLIC V ŠILI NAJBLIŽNJI ZDRAVSTVENI DOM GASILCI POLICIJA	112 112 113
KOORDINATOR II VODJA GRADBIŠČA – DELOVIŠČA REPUBLIŠKA INŠP. DELA	 01 280 36 60

1. Za zagotovitev varnosti na gradbišču je vsak delavec dolžan opravljati svoje delo z vso pazljivostjo tako, da s svojim delom ne ogroža lastnega življenja in zdravja svojih sodelavcev.
2. Delavec mora biti zdravstveno, telesno in duševno sposoben varno opravljati svoje delo. Na delo mora prihajati spočit in trezen, med delovnim časom pa se mora vzdržati uživanju alkoholnih pijač in drugih narkotičnih sredstev.
3. Ob prvi namestitvi in ob premestitvi na drugo delovno področje se mora delavec podvreči prvim periodičnim zdravniškim pregledom. Ob tej priliki mora zdravniku opisati svoje zdravstvene hibe ali bolezni, ki se jih z zdravniškim pregledom težko ali pa sploh ne da ugotoviti (padavica, omotičnost, naglušnost, slab vid...).
4. Delo lahko samostojno opravlja samo tisti delavec, ki ima ustrezno strokovno izobrazbo za določeno delo in se je pred razporeditvijo podrobno poučil o nevarnostih na delovnem mestu ter z varnostnimi predpisi in ukrepi za varno delo. Njegova pravica in dolžnost je, da od neposrednega vodja zahteva, da ga izčrpno seznani na delovnem mestu, pogoji dela in varnim načinom dela.
5. Delavec sme opravljati le tisto delo, ki mu je bilo odrejeno. Upravljati sme le s strojem in z napravo, ki je za določeno delo predpisana.
6. Pri delu z delovno opremo ter pri ročnem delu je potrebno dosledno upoštevati predpisan režim dela in uporabljati orodja, ki so tehnično brezhibna.
7. Osebna varovalna oprema. Na gradbišču je obvezna uporaba sredstev varovalne opreme, ki jo ima delodajalec predpisano v izjavi o varnosti z oceno tveganja. Na določenih mestih pa je dodatno še potrebno nositi varnostno čelado zaradi možnosti padca predmetov v globino. Varnostna čelada je obvezna na mestih, ki so določena s varnostnim načrtom in posebej označena še z varnostnim znakom. Obuvala morajo biti takšna, da ščitijo noge pred padci trdih predmetov in zdrsni na gradbišču. V primeru, da je delo take narave, da lahko pride do vreznin oz. opeklin potrebno nositi rokavice. Prav tako je potrebno nositi rokavice pri delu z vročimi predmeti.
8. Pred pričetkom dela mora delavec skrbno preveriti, če je delovna oprema v brezhibnem stanju in ugotoviti, če so varnostne naprave pravilno nameščene ter, če so priprave, orodja in obdelovalci dobro pritrjeni. Pred vključitvijo naprave ali priprave v pogon oz. pred pričetkom dela se mora delavec prepričati, da ni v bližini nikogar, ki bi ga delovna oprema lahko ogrožala.
9. Vsako okvaro na strojih in delovni opremi in osebni varovalni opremi mora delavec takoj prijaviti neposrednemu vodji oz. koordinadorju za varnost in zdravje na gradbišču. Prijaviti pa mora tudi vsako drugo opaženo pomanjkljivost ali pojav, ki bi lahko ogrozil življenje in zdravje delavcev.
10. Delavcu ni dovoljeno samostojno popraviljanje okvar, ki nastanejo na delovni opremi in orodjih, zlasti še okvar na elektro inštalacijah in elektro opremi. To delo smejo opravljati le določeni strokovno usposobljeni delavci. (Taka pomanjkljivost se mora vnesti v knjigo ukrepov za varno delo).
11. Če grozi delavcu pri delu neposredna nevarnost za življenje zato, ker niso izvedeni varnostni ukrepi, ima pravico in dolžnost odkloniti delo na takem delovnem mestu, dokler se ne izvedejo ustrezni varnostni ukrepi.
12. Med obratovanjem delovne opreme je prepovedano vsako, tudi začasno odstranjevanje varnostnih naprav, merjenje, čiščenje in mazanje, razen mazanje, ki vključuje vsako nevarnost, ker je naprava ali priprava tako prirejena.

13. Če se delovna oprema ob prekinitvi električnega toka ustavi, je potrebno izključiti pogon delovne opreme. Pogon delovne opreme se mora ustaviti tudi ob koncu dela, pred odmorom ter ob vsaki, tudi začasni odstranitvi delavca od delovne opreme.
14. Naslanjanje na napravo ali pripravo, pripogibanje nad mestom obdelave je nevarno in zato praviloma ni dovoljeno. Pri delu mora biti delavec zbran, s pogovori ne sme motiti sodelavcev in se po nepotrebnem oddaljevati s svojega delovnega mesta.
15. Kadar se na delovni opremi ali napravi opravljajo popravila oz. je delovna oprema v popravilu, se mora ta takoj zavarovati z ustreznimi tehničnimi ukrepi ali s svarilnimi znaki, da ne bi prišlo do naključne vključitve v pogon ali oviranja sosednjih delovnih področij. (STROJ V OKVARI)
16. Dviganje in premeščanje težkih bremen je nevarno zaradi poškodb, predvsem hrbtenice. Zato se naj bremena ne dviga tako, da se delavec skloni k predmetu z upognjenim hrbtom, temveč naj počepne in dviga z zravnanim hrbtom. Breme se naj dviga s celim telesom, ne pa samo z rokami. Obremenitev naj bo simetrična, breme pa čim bližje telesu, kolikor pač dopuščajo pogoji dela. Pri premeščanju bremen se naj delavci drže vzravnano. Pri prenašanju bremen v paru ali skupini, naj bodo delavci približno enakih višin in enakih fizičnih zmogljivosti. Če dviga breme skupina mora biti eden od njih vodja, ki z ustreznimi znaki vodi dviganje in transport.
17. Vsako, tudi najmanjšo poškodbo pri delu, čeprav zaradi nje ni potreben obisk pri zdravniku oz. bolniški stalež, mora delavec prijaviti svojemu neposrednemu vodji, ki mora izpolniti obrazec o prijavi poškodbe in vpisati v knjigo ukrepov za varno delo. Koordinator za varnost in zdravje o poškodbi obvesti inšpektorja. Če je poškodba take narave, da sam ne more obvestiti neposrednega vodje o nesreči pri delu, mora to storiti sodelavec, ki je v neposredni bližini nesreče. Pred tem pa sodelavec ustavi delovno opremo, da prepreči eventualno hujšo nesrečo ter po potrebi osvobodi ponesrečenčev del telesa, če je priklenjen med strojne dele. Če v primeru težje nesreče neposredno nadrejenega ni v bližini, je dolžnost sodelavcev, da takoj pokličejo bolničarja za nudenje prve pomoči.
18. Na kraju nesreče pri delu ne sme nihče ničesar spreminjati ali menjati, dokler nesreča ni raziskana. Dovoljeno je samo nudenje prve pomoči ponesrečencu ter izvrševanje najnujnejših ukrepov, da ne bi prišlo do nadaljnje nesreče.
19. Na delovnem mestu mora delavec vzdrževati red in čistočo. Vhodi in izhodi do gradbišča in delovne opreme morajo biti prosti. Njihova okolica ne sme biti zatrpna z gradbenim materialom in drugim materialom. Lesni podi morajo biti zloženi, zaboji z gradbenim materialom pa postavljeni tako, da ne ovirajo dela in prometa. Orodja se ne sme puščati na delovni opremi, temveč se jih mora smotrno in pravilno odlagati na odrejena mesta.
20. Odlaganje oblačil in obuval na delovnem mestu ali celo na delovno opremo ni dovoljeno. Zato pripada delavcu garderobna omarica v kontejnerju z garderobo. Delavec je dolžan imeti garderobno omarico vedno pospravljeno in čisto, v njegovi odsotnosti pa zaklenjeno.
21. Po končanem delavnem delu se gradbišče zaklene in zapusti pospravljeno. Ključ gradbišča ima nadzornik projekta oz. varnostnik, ki opravlja fizično varovanje.

11. POPIS DEL Z OCENO STROŠKOV UREDITVE GRADBIŠČA IN IZVAJANJA SKUPNIH UKREPOV ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA NA GRADBIŠČU

	OPIS:	enota mere	količina	cena (€)/enoto	cena
1.	Plastična gradbena ograja višine 2m in betonskih stebričkov (postavitev, amortizacija in odstranitev).	m1	0	15,00	0,00 €
2.	Postavitev smernih desk (klemmfix R605) s postavki na razmejitveni del ceste	m1	4	25	100,00 €
3.	Naprava, montaža, amortizacija in demontaža vhodno/izhodnih gradbiščnih dvokrilnih vrat širine 6m.	kos	0	200,00	0,00 €
4.	Opozorilne table na vseh vhodih gradbišča, vključno z napisi in nalepkami, prevozi, montažo in demontažo.	kos	2	80,00	160,00 €
5.	Gradbiščna napisna tabla, vključno z napisi, prevozi, montažo in demontažo.	kos	1	140,00	140,00 €
6.	Najem prometnih znakov na gradbišču.	kos	0	20,00	0,00 €
7.	Naprava in ureditev gradbiščnih prometnih poti.	komplet	0	1000,00	0,00 €
8.	Začasni vodovodni priključek gradbišča na omrežje (priklop, odklop, montaža, najemnina in demontaža vodomernega števca).	kos	0	500,00	0,00 €
9.	Začasni elektro priključek gradbišča (meritve, priklop in odklop izvede upravljalec - pristojna organizacija), montaža, demontaža in amortizacija 700A elektroomarice, razvod do pomožnih prostorov ter delovne opreme in gradbiščne razsvetljave.	kos	1	400,00	400,00 €
10.	Izvedba meritev gradbenih električnih inštalacij.	komplet	1	400,00	400,00 €
11.	Prevoz, postavitev, najem in odstranitev pisarniških kontejnerjev.	kos	0	1.200,00	0,00 €
12.	Prevoz, postavitev, najem in odstranitev garderobnih in kontejnerjev z jedilnico.	kos	0	1.200,00	0,00 €
13.	Prevoz, postavitev, najem in odstranitev sanitarnih kontejnerjev.	kos	0	1.700,00	0,00 €
14.	Prevoz, postavitev, najem in odstranitev premičnih kemičnih WC-jev.	kos	1	700,00	700,00 €
15.	Skladiščni kontejner (vključno s prevozi, postavitvijo, najemom in odstranitvijo).	kos	0	900,00	0,00 €
16.	Skladišče (kontejner) za shranjevanje nevarnih snovi (vključno s prevozi, postavitvijo, najemom in odstranitvijo).	kos	0	1.100,00	0,00 €
17.	Naprava in amortizacija deponij opaznega in lesenega materiala, montažnih elementov (vključno z kasnejšo odstranitvijo).	kos	1	1.500,00	1.500,00 €
18.	Ureditev parkirišč.	komplet	0	500,00	0,00 €
19.	Priskrba opreme za nudenje prve pomoči (omarice za prvo pomoč).	kos	1	70,00	70,00 €
20.	Zavarovanje vseh nevarnih delovnih mest (kolektivni-organizacijski-tehnični varnostni ukrepi in uporaba osebne varovalne opreme) - pavšalna ocena.	komplet	1	1.000,00	1.000,00 €
21.	Nabava in namestitev gasilnih aparatov (tipa S6, S9, CO ₂).	kom	1	80,00	80,00 €
22.	Zbiranje (zabojniki) vseh gradbenih in nevarnih odpadkov ter odvoz na odlagališče pri pristojni organizaciji.	komplet	1	2.000,00	2.000,00 €
23.	SKUPAJ				6.550,00 €

Opomba: Cene ne vsebujejo DDV.

12. UPORABLJENI PREDPISI

- Zakon o varnosti in zdravju pri delu ZVZD-1 (Ur.l.RS, št. 43/11),
- Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja na začasnih in premičnih gradbiščih (Ur.l.RS št. 83/05, , Ur.l. RS št. 43/11 -ZVZD-1),
- Gradbeni zakon GZ-1 (Ur.l. RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP in 133/23),
- Zakon o varstvu pred požarom ZVPoz (Ur.l.RS, št. 03/07 UPB, 09/11, 83/12, 61/17-GZ,189/20, ZFRO in 43/22),
- Pravilnik o požarnem redu (Ur.l.RS št. 52/07, 34/11, 101/11),
- Zakon o kemikalijah (Ur.l.RS, št. 110/03, UPB, 47/04, ZdZPZ 61/06, ZBioP, 16/08, 09/11, 83/12-ZFFS-1),
- Zakon o varstvu pred utopitvami(Ur.l.RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 9/11)
- Energetski zakon (Ur.l.RS, št 60/19 – uradno prečiščeno besedilo 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS)
- Pravilnik o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov (Ur.l RS št. 36/18, 51/18-popr., 197/20, 199/21, GZ-1),
- Pravilnik o gradbiščih (Ur.l.RS, št. 55/08, 54/09 – popr., in 61/17 – GZ, 199/21-GZ-1),
- Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (Ur.l.RS, št. 73/05 in 43/11 – ZVZD-1) ,
- Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Ur.l.RS. št. 89/99, 39/05, 43/11,ZVZD-1, 181/21),
- Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (Ur.l.RS, št. 101/04 in 43/11–ZVZD-1),
- Pravilnik o varnosti strojev (Ur.l.Rs, št. 75/08, 66/10, 17/11, ZTZPUS-1, 74/11),
- Pravilnik o varnostnih znakih (Ur.l.RS. št. 89/99, 39/05, 34/10, 43/11- ZVZD-1, 38/15),
- Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih (Ur.l.RS, št. 89/99, 39/05, 43/11,ZVZD-1),
- Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Ur.l.RS, št. 87/02, 29/03- popr., 124/06, 43/11 ZVZD-1),
- Pravilnik o varovanju zdravja pri delu otrok, mladostnikov in mladih oseb (Ur.l.RS, št. 62/15),
- Pravilnik o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka (Ur.l.RS, št. 29/92, 56/99, 43/11 ZVZD-1),SIST IEC 60364-7-704 za elektro instalacije in naprave na gradbišču,
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu (Ur.l.RS, št. 17/06, 18/06-popr., 43/11 ZVZD-1),
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (Ur.l.RS, št. 93/05, 43/11 ZVZD-1),
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur.l. RS, št. 72/21),
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti vibracijam pri delu (Ur.l.RS, št. 94/05, 43/11 ZVZD-1),
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu (Ur.l.RS, št. 168/20),
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem (Ur.l.RS, št. 101/05, 43/11 ZVZD-1, 38/15, 79/19, 89/22),
- Pravilnik o varstvu pri nakladanju in razkladanju motornih vozil (Ur.l.SFRJ 17/66, Ur.l.RS, št. 56/99, Ur.l.RS št. 43/11, ZVZD, ZVZD-1),
- Pravilnik o organizaciji, materialu in opremi za prvo pomoč na delovnem mestu (Ur.l.RS, št. 136/06, 61/10, ZRud-1, 43/11 ZVZD-1),
- Pravilnik o prijavah na področju varnosti in zdravja pri delu (Ur.l.RS, št. 54/13, 78/22),
- Uredba o ravnanju z odpadki , ki nastanejo pri gradbenih delih (Ur.l.RS, št. 34/08, 44/22, ZVO-2),
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (Ur.l.RS, št. 34/08, 44/22, ZVO-2),
- Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. list RS, št. 56/08 UPB, 57/08 – ZLDUVCP, 58/09, 36/10, 106/10 – ZMV, 109/10 – ZCes-1, 109/10 – ZPrCP, 109/10 – ZVoz, 39/11 – ZJZ-E, 75/17 – ZMV-1 in 10/18 – ZCes-1C),
- Zakon o pravilih cestnega prometa ZPrCP (Ur.l. RS, št. 156/21 UPB, 161/21-popr.),
- Pravilnik o zaporah na cesti (Ur.l. št. 4/16),

- Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Ur.l. RS, št. 99/15, 46/17, 59/18, 63/19 in 150/21),
- Prometni pravilnik (Uradni list RS, št. 50/11, 21/14 in 30/18 – ZVZeIP-1)

13. SPORAZUM O MEDSEBOJNEM VAROVANJU

Na osnovi Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. list št. 43/2011), Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list SRS, št. 2/76, 21/78 – ZSlaR-A, 15/84, Uradni list RS, št. 71/93 – ZGas, 71/93 – ZVPoz in 83/12 – ZVPoz-D), Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Ur. list št. 83/2005) in Pravilnika o gradbiščih (Uradni list RS, št. 55/08, 54/09 – popr. In 61/17 – GZ) je sklenjen

PISNI SPORAZUM O VARSTVU IN ZDRAVJU PRI DELU IN POŽARNEM VARSTVU na gradbišču:

.....,

med naročnikom in izvajalci del

Imenovanje delavca, ki zagotavlja usklajeno izvajanje ukrepov, določenih s pisnim sporazumom in imenovanje koordinatorskega delavca za varnost in zdravje pri delu v fazi izvajanja projekta.

NAROČNIK DEL:	Žig naročnika:	Ime in priimek odgovorne osebe	Podpis odgovorne osebe: Datum:.....
Imenovanje delavca, ki zagotavlja usklajeno izvajanje ukrepov, določenih s pisnim sporazumom, skladno z 39. členom ZVZD-1 (Uradni list RS, št. 43/11 – ZVZD-1)	Naziv izvajalca:	Ime in priimek zadolženega delavca:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
Imenovanje koordinatorskega delavca za varnost in zdravje pri delu v fazi izvajanja projekta, ki je zadolžen za izvajanje nalog skladno z Uredbo o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 83/05 in 43/11 – ZVZD-1)		Ime in priimek koordinatorskega delavca:	Podpis koordinatorskega delavca: Datum:.....
Imenovanje koordinatorskega delavca za varnost in zdravje pri delu v fazi izvajanja projekta, ki je zadolžen za izvajanje nalog skladno z Uredbo o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 83/05 in 43/11 – ZVZD-1)		Ime in priimek koordinatorskega delavca:	Podpis koordinatorskega delavca: Datum:.....

1. člen

Pisni sporazum ureja skupne varnostne ukrepe, organizacijo izvajanja in odgovornosti varstva pri delu in varstva pred požarom med posameznimi podjetji, ki jim je naložena skrb za zagotavljanje varnih delovnih pogojev in varstva pred požarom na gradbišču.

2. člen

Vsako podjetje oziroma obrtnik na skupnem gradbišču mora z ustreznimi varnostnimi in požarnovarnostnimi ukrepi zagotoviti varnost svojih delavcev in hkrati zagotoviti, da njegovi delavci ne ogrožajo varnost drugih delavcev.

3. člen

Vodja gradbišča ali odgovorna oseba za varstvo pri delu na gradbišču s strani glavnega izvajalca del ima na osnovi tega dogovora naslednje pravice in dolžnosti:

- zahteva poročila od odgovornih oseb izvajalcev del o izvedenih varstvenih in požarnovarstvenih ukrepih za varovanje svojih delavcev in drugih izvajalcev na gradbišču,
- zahteva od odgovornih oseb izvajalcev da medsebojno usklajujejo varstvene in požarnovarnostne ukrepe na gradbišču,
- zahteva od odgovornih oseb izvajalcev, da vpisujejo dogovorjene varstvene ukrepe v knjigo dogovorov o varstvu pri delu in požarnem varstvu in jo podpisujejo,
- zaustavi delo, če delavci v določenem podjetju ne izpolnjujejo varnostni in požarnovarnostnih ukrepov in bi takšno ravnanje lahko bilo nevarno za zdravje in življenje delavcev na gradbišču oziroma bi lahko bila povzročena materialna škoda,
- pregleduje dokumentacijo pri posameznih podjetjih (elaborati in ukrepi varstva pri delu in varstva pred požarom),
- vsi izvajalci in podizvajalci so podrejeni nadzoru vodji gradbišča ali koordinatorju varstva pri delu in varstva pred požarom, v njihovi odsotnosti pa jih nadomešča pomočnik vodje gradbišča.

4. člen

Odgovorne osebe izvajalca ali podizvajalca del so se dolžne dnevno, pa tudi sproti dogovoriti o načinu izvajanja del in potrebnih varstvenih ukrepih in vpisati v kontrolno knjigo dogovorov.

5. člen

Knjigo dogovorov nastavi koordinator naročnika del za usklajevanje in izvajanje varnega dela in požarnega varstva na gradbišču. Knjiga dogovorov predstavlja hkrati register vseh dogovorov o varnem načinu dela in izvajanju varstva pred požarom med izvajalci in podizvajalci na gradbišču.

6. člen

Vsako podjetje ali podizvajalec, ki nastopa na gradbišču je dolžno, da si samo uredi zavarovanje delovnih mest v skladu z vsemi veljavnimi predpisi varstva pri delu in varstva pred požarom in s svojim programom - elaboratom, ki ga mora imeti na gradbišču pred pričetkom dela.

Pri tem mora odgovorna oseba izvajalca ali podizvajalca upoštevati predvsem naslednje zahteve:

- pričetek del prijaviti pristojni inšpekciji dela,
- z delom lahko prične, ko obvesti naročnika del o pričetku izvajanja del, pričetek se vpiše v gradbeni dnevnik oziroma nadomestni dokument,
- pri razporeditvi svojih delavcev mora upoštevati strokovno usposobljenost, zdravstveno sposobnost in starost delavca, ter da imajo vsi delavci ustrezno opravljen preizkus znanja iz varstva pri delu in varstva pred požarom,
- zagotoviti, da morajo biti dela na višini v skladu s tehničnimi predpisi zavarovana (ograje, mreže, varnostni pas itd.) in da delavci pri delu uporabljajo vsa potrebna osebna varovalna sredstva,
- določene morajo biti deponije materiala in režim dela na deponijah, ob upoštevanju vseh tehničnih normativov,
- urediti skladišča nevarnih snovi z veljavnimi predpisi,
- upoštevati vse normative glede varstva pred požarom,
- vse dodatne naloge in zahteve v zvezi z varstvom pri delu in varstvom pred požarom vpisati v kontrolno knjigo na gradbišču.

7. člen

Vsako podjetje ali podizvajalec na gradbišču je samo odgovorno za škodo, ki nastane v zvezi z nesrečami, poškodbami pri delu ali nastalim požarom, povzročenimi od njenih delavcev.

8. člen

Odgovorne osebe podjetja ali podizvajalca, ki izvajajo dela na gradbišču, morajo imeti na gradbišču predpisano dokumentacijo:

Dokumentacijo za delavce:

- odločba in podatki o strokovni usposobljenosti,
- zdravniško spričevalo o delovni sposobnosti,
- potrdilo o opravljenem preizkusu znanja iz varstva pri delu in varstva pred požarom.

Dokumentacijo izvajalca del:

- kooperantska pogodba,
- podpisani Pisni sporazum o skupnih varstvenih in požarnovarstvenih ukrepih,
- obrtno dovoljenje ali registracijo podjetja,
- pogodba o zaposlitvi,
- potrdilo o zdravstvenem in invalidskem zavarovanju,
- za tuje državljane delovno in bivalno dovoljenje,

Dokumentacijo za sredstva za delo:

- poročilo o pregledu in preizkusu sredstva za delo,
- spričevalo o varnosti ali izjava za uvoženo opremo.

9. člen

Pri organizaciji gradbišča in izvajanju del na gradbišču je potrebno upoštevati navodila, ki jih določa Varnostni načrt o ureditvi gradbišča. Vsi izvajalci in podizvajalci so dolžni predložiti naročniku del vse navedene dokumente.

IZVAJALCI DEL:

1.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
2.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
3.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
4.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
5.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....

6.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
7.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
8.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
9.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
10.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
11.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
12.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
13.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....

14.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
-----	------------------------------------	---	--	--

15.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
-----	------------------------------------	---	--	--

16.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
-----	------------------------------------	---	--	--

17.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
-----	------------------------------------	---	--	--

18.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
-----	------------------------------------	---	--	--

19.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
-----	------------------------------------	---	--	--

20.	Naziv izvajalca:	Žig izvajalca in podpis odgovorne osebe:	Ime in priimek delavca, ki je zadolžen za zagotovitev varnosti svojih delavcev:	Podpis zadolženega delavca: Datum:.....
-----	------------------------------------	---	--	--